ПРИМІТКИ
ДО РІЧНОЇ ФІНАНСОВОЇ ЗВІТНОСТІ СКЛАДЕНІ ВІДПОВІДНО ДО МСФЗ АКЦІОНЕРНОГО ТОВАРИСТВА «СТРАХОВА КОМПАНІЯ «ІНГО» СТАНОМ НА 31 ГРУДНЯ 2021 РОКУ

Заява про відповідальність Керівництва щодо підготовки та затвердження фінансової звітності

Керівництво Акціонерного товариства «Страхова компанія «ІНГО» (далі – Товариство) несе відповідальність за підготовку цієї фінансової звітності, яка достовірно відображає в усіх суттєвих аспектах фінансовий стан Товариства на 31 грудня 2021 р. і результати його діяльності, рух грошових коштів та зміни у власному капіталі за рік, який закінчився цією датою, а також за розкриття основних принципів Облікової політики та іншої пояснювальної інформації, відповідно до Міжнародних стандартів фінансової звітності (далі – МСФЗ) та Закону України «Про бухгалтерський облік та фінансову звітність в Україні» від 16.07.1999 р. № 996-XIV.

При підготовці фінансової звітності Керівництво несе відповідальність за:

- належний вибір та застосування Облікової політики;
- представлення інформації, зокрема, даних про Облікову політику у формі, що забезпечує прийнятність, достовірність, зіставність та зрозумілість такої інформації;
- додаткове розкриття інформації у випадках, коли виконання вимог МСФЗ є недостатнім для розуміння користувачами впливу конкретних операцій, інших подій та умов на фінансовий стан та фінансові показники діяльності Товариства;
- здійснення оцінки щодо здатності Товариства продовжувати свою діяльність на безперервній основі.

Керівництво в межах своєї компетенції також несе відповідальність за:

- розробку, впровадження та підтримання ефективної та надійної системи внутрішнього контролю у всіх підрозділах Товариства;
- ведення належної облікової документації, яка дозволяє у будь-який час продемонструвати та пояснити операції Товариства та розкрити інформацію з достатньою точністю щодо його фінансового стану і надає Керівництву можливість забезпечити відповідність фінансової звітності Товариства вимогам МСФЗ;
- ведення облікової документації відповідно до вимог місцевого законодавства та стандартів бухгалтерського обліку України;
- застосування обґрунтовано доступних заходів щодо збереження активів Товариства;
- запобігання і виявлення випадків шахрайства та інших порушень.

Фінансова звітність за фінансовий рік, що закінчився 31 грудня 2021 р., була затверджена 22 лютого 2022 р. від імені Керівництва Товариства.

Голова Правління І.М. Гордієнко

Головний бухгалтер І.В. Чекурда

ЗМІСТ

I.	ЗАГАЛЬНІ ВІДОМОСТІ	4
1.1.	Організаційна структура та основні види діяльності	4
1.2.	Економічне середовище, в якому Товариство здійснює свою діяльність	6
1.3.	Основні принципи Облікової політики	7
1.4.	Важливі оцінки і професійні судження при застосуванні Облікової політики	7
1.5.	Управління страховим ризиком	20
II.	ОЦІНКА СТАТЕЙ ЗВІТНОСТІ	30
2.1.	Нематеріальні активи	30
2.2.	Основні засоби	31
2.3.	Інвестиційна нерухомість	31
2.4.	Фінансові інструменти	32
2.5.	Відстрочені аквізиційні витрати	34
2.6.	Залишки коштів у централізованих страхових резервах	34
2.7.	Запаси	34
2.8.	Дебіторська заборгованість	35
2.9.	Грошові кошти та їх еквіваленти	35
2.10.	Частка перестраховиків у страхових резервах	36
2.11.	Власний капітал	37
2.12.	Страхові та інші фінансові зобов'язання	38
2.13.	Кредиторська заборгованість за товари, роботи, послуги та інші поточні зобов'язання	40
2.14.	Визнання доходів і витрат	41
2.15.	Податок на прибуток	44
2.16.	Управління фінансовими і страховими ризиками	45
2.17.	Умовні зобов'язання	50
2.18.	Система внутрішнього контролю	50
2.19.	Пов'язані сторони	52
2.20.	Події після звітного періоду	54

I. ЗАГАЛЬНІ ВІДОМОСТІ

1.1. ОРГАНІЗАЦІЙНА СТРУКТУРА ТА ОСНОВНІ ВИДИ ДІЯЛЬНОСТІ

Акціонерне товариство «Страхова компанія «ІНГО» було створено на базі Київської філії страхової компанії «Остра» у 1994 році та мало назву Акціонерна страхова компанія «Остра-Київ».

У 2004 році АСК «Остра-Київ» входить до Міжнародної страхової групи «ІНГО», у зв'язку з чим проведено ребрендинг АСК «Остра-Київ» на АСК «ІНГО Україна».

У 2020 році АТ СК «ІНГО Україна» за рішенням Загальних зборів акціонерів здійснило внесення змін у організаційно-правову форму та найменування Товариства, зокрема з ПрАТ «АСК «ІНГО Україна» на АТ «СК «ІНГО».

Товариство було зареєстровано Шевченківською районною державною адміністрацією в м. Києві міською 15.03.1994 р., дата запису: 15.10.2004 р., номер запису: 10741200000002129.

Товариство внесено до Єдиного державного реєстру підприємств, організацій та установ за № 16285602.

Чинна на 31.12.2021 р. редакція Статуту була зареєстрована 30.03.2020 р.

Форма власності – приватна.

Види економічної діяльності:

- 65.12 – Інші види страхування, крім страхування життя (основний);
- 65.20 – Перестрахування;
- 66.29 – Інша допоміжна діяльність у сфері страхування та пенсійного забезпечення;
- 68.20 – Надання в оренду й експлуатацію власного чи орендованого нерухомого майна.

Юридична та фактична адреси Товариства: 01054, м. Київ, вул. Бульварно-Кудрявська, 33.

У червні 2021 року Рейтинговим агентством «IBI-Rating» оновлено довгостроковий кредитний рейтинг Товариства за Національною рейтинговою шкалою на рівні «uaAA», що є найвищим рівнем, який свідчить про максимальну надійність Товариства. Прогноз рейтингу «стабільний» свідчить про відсутність передумов для зміни рейтингу.

Згідно зі Статутом Товариства, метою діяльності є підприємницька діяльність, спрямована на отримання прибутку в інтересах акціонерів Товариства, а також досягнення економічних та соціальних результатів на ринку страхових послуг України.

Товариство має 29 ліцензій на різні види обов'язкового і добровільного страхування, надає страхові послуги корпоративним і роздрібним клієнтам. Представлене 28 відокремленими підрозділами та 100 центрами для продажу та обслуговування клієнтів (ЦПОК на всій території України, крім окупованих територій Донецької, Луганської областей та Криму).

Бухгалтерський та податковий облік у Товаристві здійснюється в єдиній обліковій системі на рівні головного офісу, у розрізі підпорядкованих безбалансових підрозділів.

Протягом звітного періоду злиття, приєднання, поділу, виділення Товариства не відбувалось.

Кількість працівників Товариства станом на 31 грудня 2021 р. становить 496 осіб, станом на 31 грудня 2020 р. – 507 осіб.

Товариство входить до Банківської групи «Кредит Дніпро», яку зареєстровано 03.12.2020 р. під номером 519, згідно з Рішенням Національного банку України.

Відповідальна особа банківської групи – АТ «Банк Кредит Дніпро».

До банківської групи «Кредит Дніпро» належать наступні юридичні особи:

АТ «БАНК КРЕДИТ ДНІПРО»

- країна реєстрації – Україна;
- код за ЄДРПОУ – 14352406;
- фінансова установа;
- вид економічної діяльності за КВЕД – 64.19 – Інші види грошового посередництва.

АТ «СК «ІНГО»

- країна реєстрації – Україна;
- код за ЄДРПОУ – 16285602;
- фінансова установа;
- вид економічної діяльності за КВЕД (основний) – 65.12 – Інші види страхування, крім страхування життя.

АТ «СК «ІНГО Життя»

- країна реєстрації – Україна;
- код за ЄДРПОУ – 35333145;
- фінансова установа;
- вид економічної діяльності за КВЕД – 65.11 – Страхування життя.

ТОВ «УКРАЇНСЬКА МЕТАЛУРГІЙНА КОМПАНІЯ»

- країна реєстрації – Україна;
- код за ЄДРПОУ 30513086;
- вид економічної діяльності за КВЕД 64.92 Інші види кредитування.

ПАТ ЗНВКІФ «СМАРТ КАПІТАЛ»

- країна реєстрації – Україна;
- код за ЄДРПОУ – 35856341;
- вид економічної діяльності за КВЕД – 64.30 – Трасти, фонди та подібні фінансові суб'єкти.

ТОВ КУА «ГЕРІТІДЖ ІНВЕСТМЕНТ МЕНЕДМЕНТ»

- країна реєстрації – Україна;
- код за ЄДРПОУ – 35208646;
- вид економічної діяльності за КВЕД – 64.99 – Надання інших фінансових послуг (крім страхування та пенсійного забезпечення), н. в. і. у.

ПАТ «НАЦІОНАЛЬНА АКЦІОНЕРНА СТРАХОВА КОМПАНІЯ «ОРАНТА» (ПАТ «НАСК «ОРАНТА»)

- країна реєстрації – Україна;
- код за ЄДРПОУ – 00034186,
- вид економічної діяльності за КВЕД (основний) – 65.12 – Інші види страхування, крім страхування життя; 65.20 – Перестрахування.

Станом на 31.12.2021 р. власниками істотної участі Товариства є LOVINGTON HOLDINGS LIMITED (361118, Кіпр) – кількість акцій, що належать акціонеру, становить 305 541 шт., що складає 99,999% статутного капіталу Товариства.

Кінцевий бенефіціарний власник (контролер) Товариства – ЯРОСЛАВСЬКИЙ ОЛЕКСАНДР ВЛАДИЛЕНОВИЧ.

1.2. ЕКОНОМІЧНЕ СЕРЕДОВИЩЕ, В ЯКОМУ ТОВАРИСТВО ЗДІЙСНЮЄ СВОЮ ДІЯЛЬНІСТЬ

Вірус Covid-19 та безпрецедентні карантинні заходи, запроваджені в світі у 2021 році, призвели до значного падіння міжнародної та внутрішньої торгівлі, а також негативно вплинули на світову економіку, зокрема на припущення та невизначеність, які пов'язані з оцінкою активів і зобов'язань. Подальшому відновленню економік основних торговельних партнерів України сприятиме поступове нарощення зовнішнього попиту, реалізація відкладених інвестиційних проектів, подальше відображення позитивних ефектів від фіскальних стимулів поточного року, поліпшення ситуації на ринку праці та пожвавлення споживчого попиту.

Товариство здійснює свою діяльність на території України, внаслідок чого на Товариство впливають економічні та фінансові ризики ринків України, що виявляють характерні особливості, притаманні ринкам, що розвиваються. Негативна динаміка світових ринків, пов'язана з пандемією, спричиненою коронавірусом, також може негативно впливати на економіку України.

Обмеження діяльності, введені в Україні у зв'язку з пандемією COVID-19, не мають прямого суттєвого впливу на діяльність Товариства. Ситуація у світі та в Україні, маючи всі ознаки економічної кризи, матиме деякий вплив на діяльність Товариства, але Товариство має достатній грошовий потік для виконання своїх зобов'язань.

З 1 січня 2022 року відповідно до Закону України «Про основи національного спротиву» від 16.07.2021 р. № 1702-IX в державі формуються сили територіальної оборони. В умовах ескалації гібридної агресії Російської Федерації та загострення ситуації навколо наших кордонів цей Закон є одним із фундаментальних запобіжників, механізмом реалізації концепції всеосяжної оборони нашої держави.

Керівництво Товариства стежить за станом розвитку складної ситуації і вживає заходів, за необхідності, для мінімізації будь-яких негативних наслідків наскільки це можливо. Подальший розвиток подій у політичних, макроекономічних та в умовах зовнішньої торгівлі може негативно впливати на фінансовий стан та результати діяльності Товариства – міра впливу яких наразі не може бути визначена.

1.3. ОСНОВНІ ПРИНЦИПИ ОБЛІКОВОЇ ПОЛІТИКИ

Ця фінансова звітність була підготовлена для АТ СК «ІНГО» як єдиного Товариства у відповідності до Міжнародних стандартів фінансової звітності (МСФЗ), що відповідає вимогам п. 2 ст. 121 Закону України «Про бухгалтерський облік та фінансову звітність в Україні» від 16.07.1999 р. № 996-XIV (далі – ЗУ № 996-XIV), за рік, який закінчився 31 грудня 2021 року. Попередній звітний період був з 01 січня по 31 грудня 2020 року.

Основа підготовки фінансової звітності

Ця фінансова звітність була підготовлена згідно з Міжнародними стандартами фінансової звітності (МСФЗ) та Міжнародними стандартами бухгалтерського обліку (МСБО), виданими Радою з Міжнародних стандартів бухгалтерського обліку, та тлумаченням (спільно з МСФЗ) на основі принципу історичної вартості, за виключенням первісного визнання фінансових інструментів, які оцінюються за справедливою та амортизованою вартістю.

Основні положення Облікової політики, які застосовувались під час підготовки цієї фінансової звітності, викладені нижче. Ця політика послідовно застосовувалась до усіх поданих періодів, якщо не зазначено інше.

Функціональна валюта та валюта подання даних у фінансовій звітності

Функціональною валютою та валютою подання цієї фінансової звітності є національна валюта України – гривня з округленням до тисячі. Операції у валютах, які відрізняються від функціональної валюти Товариства, вважаються операціями у іноземних валютах за курсом НБУ.

Відповідні курси валют, використані під час підготовки цієї звітності, представлені наступним чином:

Курс НБУ, грн. до іноземної валюти	Станом на 31.12.2021 р.	Станом на 31.12.2020 р.
Долар США	27,2782	28,2746
Євро	30,9226	34,7396

1.4. ВАЖЛИВІ ОЦІНКИ І ПРОФЕСІЙНІ СУДЖЕННЯ ПРИ ЗАСТОСУВАННІ ОБЛІКОВОЇ ПОЛІТИКИ

Підготовка фінансової звітності відповідно до вимог МСФЗ зобов'язує Керівництво робити судження, розрахункові оцінки й припущення, що впливають на застосування Облікової політики й величину представлених у фінансовій звітності активів і зобов'язань, доходів і витрат. Фактичні результати можуть відрізнятися від зазначених оцінок.

Оцінки й припущення, що лежать в їх основі, переглядаються регулярно. Коригування в оцінках визнаються в тому звітному періоді, в якому були переглянуті відповідні оцінки, і в будь-яких наступних періодах, яких вони стосуються.

Для ведення бухгалтерського обліку та складання фінансової звітності активи і зобов'язання Товариства оприбутковуються та обліковуються за:

- історичною або первісною вартістю: активи – за сумою сплачених за них коштів, грошових еквівалентів або інших форм компенсації; зобов'язання – за сумою мобілізованих коштів в обмін на такі зобов'язання або сумою коштів чи їхніх еквівалентів, які підлягають сплаті для погашення зобов'язань у процесі звичайної господарської діяльності;

- справедливою (ринковою) вартістю, якою є ринкова оцінка, а не оцінка з

урахуванням специфіки суб'єкта господарювання. Для деяких активів та зобов'язань може бути ринкова інформація або ринкові операції, інформація про які є відкритою. Для інших активів та зобов'язань може не бути ринкової інформації або ринкових операцій, інформація про які є відкритою. Проте мета оцінки справедливої вартості в обох випадках однакова – визначити ціну, за якою відбувалася б звичайна операція продажу активу чи передання зобов'язання між учасниками ринку на дату оцінки за нинішніх ринкових умов (тобто вихідну ціну на дату оцінки з точки зору учасника ринку, який утримує актив або має зобов'язання);

- амортизованою собівартістю – вартістю, за якою оцінюються фінансовий актив, фінансове зобов'язання та яка складається з собівартості придбання, зменшеної на суму погашення основної суми боргу, збільшеної (зменшеної) на суму накопиченої амортизації, будь-якої різниці між первісною вартістю та вартістю погашення, розрахованої з використанням ефективної ставки відсотка, зменшеної на суму часткового списання внаслідок зменшення корисності.

Товариство вважає, що облікова оцінка, пов'язана з оцінкою фінансових інструментів, для яких відсутні котирування ринкових цін, є основним джерелом невизначеності оцінок у зв'язку з тим, що вона дуже схильна до змін від періоду до періоду, оскільки вона вимагає від Керівництва брати до уваги припущення щодо процентних ставок, курсів обміну валют, кредитного рейтингу контрагента, оціночних коригувань і характеру конкретних операцій та вплив, який визнання зміни в оцінках зробить на активи, відображені у Звіті про фінансовий стан, а також Звіті про фінансові результати (сукупний дохід), може виявитися суттєвим.

Залежно від характеру та змісту завдань різних складників облікової системи, крім зазначених в Обліковій політиці оцінок, використовуються й інші види оцінки окремих груп активів і зобов'язань.

Активи і зобов'язання Товариства оцінюються так, щоб створені під них резерви та вжиті заходи виключали можливість перенесення наявних фінансових ризиків на майбутні звітні періоди.

Припущення про безперервність діяльності

Фінансова звітність підготовлена на основі припущення Керівництвом про здатність Товариства продовжувати свою діяльність на безперервній основі. Це припущення передбачає реалізацію активів і погашення зобов'язань в ході звичайної діяльності та виходячи з припущення, що Товариство буде продовжувати свою діяльність у доступному для огляду майбутньому. Керівництво не володіє інформацією про намір ліквідувати Товариство чи припинити діяльність та не має реальної альтернативи таким заходам.

Так в 2022 році Товариство планує збільшити надходження страхових премій на 28%, що складатиме 2 560 291 тис. грн. Отримання прибутку – не менше 125 млн. грн., комбінований коефіцієнт – не більше 93,5%.

Пріоритетними напрямами залишаються особисте страхування та страхування майнових ризиків.

Нематеріальні активи

Нематеріальні активи, придбані окремо або в результаті угод з об'єднання бізнесу, визнаються окремо від гудвіла, якщо вони відповідають визначенню нематеріальних активів і їх справедлива вартість може бути достовірно визначена. Одиницею обліку є окремий об'єкт нематеріальних активів.

Амортизація окремого об'єкта нематеріальних активів розраховується із застосуванням прямолінійного методу, виходячи зі строку корисного використання об'єкта.

Нематеріальні активи з певним строком корисного використання, придбані окремо, визнаються за фактичними витратами, за винятком накопичених сум амортизації й збитків від знецінення. Амортизація розраховується лінійним методом протягом строку їх корисного використання. Строк корисного використання й метод амортизації переглядаються наприкінці кожного звітного року. Зміни застосовуються перспективно. Строк корисного використання об'єкта визначається, зважаючи на юридичні права Товариства на актив, та відображається в протоколах постійної інвентаризаційної комісії.

Нематеріальні активи з невизначеним строком корисного використання не амортизуються, а визнаються за фактичними витратами, за винятком збитків від знецінення.

Ліцензії на здійснення страхової діяльності є безстроковими. Вони не амортизуються, але аналізуються в кожному звітному періоді на наявність підстав для оцінки таких активів як безстрокових.

Тестування нематеріальних активів на знецінення проводиться Товариством у всіх випадках, коли є ознаки їх можливого знецінення, щонайменше раз на рік.

Основні засоби

Власні активи

Об'єкти основних засобів відображаються у фінансовій звітності за фактичними витратами, за винятком накопиченої амортизації й збитків від знецінення та нерухомості, яка відображається за переоціненою вартістю. Якщо об'єкт основних засобів складається з декількох компонентів, які мають різний строк корисного використання, такі компоненти відображаються як окремі об'єкти основних засобів.

Майбутні витрати

Витрати на заміну компонента об'єкта основних засобів капіталізуються, в той час як балансова вартість цього компонента списується. Інші наступні витрати капіталізуються в тому випадку, якщо будуть отримані відповідні економічні вигоди від понесення таких витрат. Всі інші витрати, включаючи витрати на ремонт і обслуговування, відображаються у складі прибутку або збитку в момент понесення.

Переоцінка

Нерухомість Товариства підлягає переоцінці на регулярній основі, залежно від змін справедливої вартості будинків та споруд, що підлягають переоцінці.

Збільшення вартості об'єктів нерухомості відображається у складі іншого сукупного доходу, за винятком випадків, коли відбувається відшкодування попереднього зменшення в результаті переоцінки вартості зазначених об'єктів, відображеного у складі витрат. У такому випадку результат переоцінки відображається у складі доходів.

Зменшення вартості об'єктів нерухомості відображається у складі витрат, за виключенням випадків, коли відбувається списання попереднього збільшення в результаті переоцінки вартості зазначених об'єктів, відображеного у складі іншого сукупного доходу. У такому випадку результат переоцінки відображається у складі іншого сукупного доходу.

Амортизація

Амортизація основних засобів нараховується за методом рівномірного нарахування протягом передбачуваного строку корисного використання й відображається у складі витрат. Амортизація нараховується з дати придбання об'єкта, а для об'єктів основних засобів, зведених власними силами – з моменту готовності об'єкта до експлуатації.

За земельними ділянками амортизація не нараховується.

Діапазон строків корисного використання становить:

- будинки та споруди – 65 років;
- машини та обладнання – 5 років;
- транспортні засоби – 10 років;
- інструменти, прилади, інвентар (меблі) – 4 роки;
- інші – 12 років.

Інвестиційна нерухомість

Інвестиційна нерухомість спочатку оцінюється за первісною вартістю, включаючи витрати за операцією. Після первісного визнання інвестиційна нерухомість обліковується за справедливою вартістю, яка відображає ринкові умови на звітну дату. Прибуток та збиток, що виникає від зміни справедливої вартості інвестиційної нерухомості, включається до складу прибутку або збитку за той період, в якому вони виникли.

Визнання інвестиційної нерухомості припиняється при її вибутті або у випадку, якщо вона виведена з експлуатації та від її вибуття не очікується економічних вигод у майбутньому. Різниця між чистим надходженням від вибуття та балансовою вартістю активу визнається у Звіті про сукупний дохід в періоді, в якому було припинено використання.

Переведення в категорію або з категорії інвестиційної нерухомості здійснюється тоді і тільки тоді, коли має місце зміна в характері використання нерухомості. При переведенні об'єкта з інвестиційної нерухомості в об'єкт нерухомості, який займає власник, умовна первісна вартість для цілей подальшого обліку представляє собою справедливу вартість на момент зміни цільового використання. У випадку, коли об'єкт нерухомості, який займає власник, стає об'єктом інвестиційної нерухомості, Товариство обліковує таку нерухомість відповідно до політики обліку основних засобів до моменту зміни цільового використання.

Відстрочені аквізиційні витрати

Відстрочені аквізиційні витрати (далі – DAC), що пов'язані із забезпеченням нових і оновленням існуючих договорів страхування, включають комісійну винагороду страховим посередникам та перестраховим брокерам, оплату послуг спеціалістів, які оцінюють прийняті на страхування ризики.

Витрати капіталізуються та амортизуються протягом періоду, в якому відповідні страхові премії визнаються заробленими. Тобто визнаються у фінансових результатах одночасно з визнанням відповідної заробленої премії протягом строку дії страхового договору (контракту), для чого розраховуються DAC.

DAC амортизуються протягом терміну дії контракту таким чином:

- для майна, нещасних випадків DAC амортизуються протягом терміну дії полісу пропорційно зароблених преміям;
- для довгострокових договорів страхування з фіксованими і гарантованими умовами DAC амортизуються пропорційно доходу від премій з використанням тих самих припущень, які використовуються при розрахунку зобов'язань щодо

майбутніх виплат за страховим полісом;

- для довгострокових договорів страхування без фіксованих умов та інвестиційних контрактів з DAC амортизуються протягом очікуваного загального строку дії групи контракту як постійна частка розрахункової валової маржі (включаючи інвестиційний дохід), що, як очікується, буде реалізована за цими контрактами.

DAC Товариства включають комісійну винагороду страховим посередникам та перестрахувальним брокерам. Витрати капіталізуються та амортизуються протягом періоду, в якому відповідні страхові премії визнаються заробленими.

Розмір DAC розраховується автоматично за кожним договором страхування та визначається як добуток частки комісійної винагороди у преміях на сформований резерв незаробленої премії. При цьому DAC відносяться на поточні витрати того самого періоду, за який нарахований дохід від страхової премії за таким договором.

Сума добутків за всіма договорами портфеля Товариства становить DAC на звітну дату, які визнаються у якості активу у Звіті про фінансовий стан Товариства.

Фінансові інструменти

Облік фінансових інструментів Товариством здійснюється відповідно до МСФЗ 9 «Фінансові інструменти», МСФЗ 7 «Фінансові інструменти: розкриття інформації», МСФЗ 32 «Фінансові інструменти: подання», МСБО 28 «Інвестиції в асоційовані підприємства».

Фінансові активи та фінансові зобов'язання визнаються у Звіті про фінансовий стан Товариства у той момент, коли Товариство стає стороною контрактних зобов'язань щодо відповідного інструменту.

Товариство має такі категорії фінансових інструментів:

- дольові фінансові активи, утримувані з метою отримання дивідендних доходів: інвестиції в акції інших підприємств; інвестиції в статутний капітал дочірніх підприємств;
- боргові інструменти, утримувані з метою одержання купонного доходу до погашення: облігації внутрішніх державних запозичень Міністерства фінансів України (ОВДП), у тому числі ОВДП, номіновані в іноземній валюті;
- дебіторська заборгованість;
- грошові кошти, їх еквіваленти та залишки коштів у МТСБУ.

Фінансові інструменти Товариства при первісному визнанні визначаються на основі бізнес-моделі, згідно з якою управляються ці інструменти:

- інструменти, які утримуються з метою отримання передбачених договором грошових потоків, оцінюються за амортизованою собівартістю;
- інструменти, які утримуються з метою отримання передбачених договором грошових потоків та продажу, оцінюються за справедливою вартістю через інший сукупний дохід;
- інструменти, які утримуються для інших цілей, оцінюються за справедливою вартістю через прибуток або збиток.

Згідно з МСФЗ 9 «Фінансові інструменти», боргові фінансові активи класифікуються при первісному визнанні як фінансові активи, які оцінюються за справедливою вартістю через прибуток або збиток. Згідно з цим критерієм, боргові інструменти, що містять вбудовану можливість конвертації, без права регресу оцінюються за справедливою вартістю через прибуток або збиток.

Дольові фінансові активи при первісному визнанні класифікуються як оцінювані за

справедливою вартістю через прибуток або збиток, крім випадків, коли прийнято рішення, без права наступної відміни, класифікувати дольовий фінансовий актив як оцінюваний за справедливою вартістю через інший сукупний дохід, наприклад для вкладів у капітал дочірніх підприємств.

Для дольових фінансових інструментів, класифікованих як оцінювані за справедливою вартістю через інший сукупний дохід, всі реалізовані та нереалізовані доходи і витрати, крім дивідендних доходів, визнаються в складі іншого сукупного доходу без права подальшої рекласифікації в чистий прибуток або збиток.

Справедлива вартість фінансових інструментів у випадку, якщо не існує активного ринку або якщо котирування не доступні, Товариство оцінює, користуючись іншим методом оцінювання, який максимізує використання відповідних відкритих вхідних даних та мінімізує використання закритих вхідних даних.

Оцінка на дату Звіту про фінансовий стан проведена **за амортизованою собівартістю** фінансових інвестицій, тобто з урахуванням часткового їх списання внаслідок зменшення корисності, яка збільшена (зменшена) на суму накопиченої амортизації дисконту (премії).

Для можливості зменшити всі можливі ризики, що збільшують ставку дисконту, Товариством обраний метод дисконтування за ефективною ставкою дисконту.

Дебіторська заборгованість

Дебіторська заборгованість за страховою діяльністю включає:

- дебіторську заборгованість за договорами страхування (перестрахування);
- дебіторську заборгованість перестраховиків за страховими виплатами;
- дебіторську заборгованість щодо комісійної винагороди перестраховиків;
- дебіторську заборгованість третіх осіб за заподіяні збитки (регрес).

Дебіторська заборгованість страхувальників (перестрахувальників) визнається на дату початку дії договорів страхування (перестрахування) та є заборгованістю страхувальників (перестрахувальників) зі сплати страхових премій відповідно до договору на звітну дату. Дебіторська заборгованість страхувальників (перестрахувальників) визначається за кожним договором страхування (перестрахування).

Дебіторська заборгованість перестраховиків за виплатами страхового відшкодування визнається в момент визнання кредиторської заборгованості Товариства за виплатами страхового відшкодування та оцінюється відповідно до умов договору перестрахування.

Дебіторська заборгованість щодо комісійної винагороди, яка підлягає сплаті перестраховиками, визнається на дату початку дії договорів перестрахування та визначається на підставі договорів перестрахування ризиків Товариства.

Дебіторська заборгованість третіх осіб за заподіяні збитки (регрес) визнається на дату врегулювання регресних вимог. Відображення врегульованих регресних вимог в бухгалтерському обліку здійснюється за кожною страховою виплатою.

Інша дебіторська заборгованість включає:

- дебіторську заборгованість працівників та інших осіб;
- дебіторську заборгованість постачальників товарів, робіт, послуг, якщо формою розрахунку є попередня оплата;
- іншу дебіторську заборгованість.

Дебіторська і кредиторська заборгованість щодо страхувальників, агентів і

перестрахувальників є фінансовими інструментами і включається до складу дебіторської й кредиторської заборгованості, а не до складу страхових резервів або перестрахувальних активів. Товариство може провести залік дебіторської й кредиторської заборгованості, якщо є законодавчо встановлене право здійснити взаємозалік.

Для визначення справедливої вартості Товариство обчислює величину резерву кредитних збитків на основі класифікації дебіторської заборгованості за термінами її непогашення. Кредитні збитки страхової дебіторської заборгованості визначаються з урахуванням рейтингу страховиків – дебіторів.

Авансові платежі враховуються на дату здійснення платежу, але відображаються у складі прибутку або збитку на дату надання послуг.

Грошові кошти та їх еквіваленти

Грошові кошти та їх еквіваленти включають кошти в касі, гроші на рахунках у банках, грошові кошти в дорозі та інші короткострокові ліквідні інвестиції зі строком розміщення до трьох місяців.

Еквіваленти грошових коштів – це короткострокові високоліквідні інвестиції, які вільно конвертуються у відомі суми грошових коштів і яким властивий незначний ризик зміни вартості. Суми, стосовно яких є які-небудь обмеження на їх використання, виключаються зі складу грошових і прирівняних до них коштів. Товариство включає до складу грошових і прирівняних до них коштів наявні кошти й залишки на банківських рахунках.

Грошові кошти в іноземній валюті обліковуються за перерахунком у гривні за курсом Національного банку на день складання фінансової звітності. Курсові різниці, які виникають внаслідок різниці оцінки активів та зобов'язань, вартість яких виражена в іноземній валюті, на дату первісного визнання і дату складання фінансового звіту відображаються як дохід або витрати періоду, в якому вони виникають.

Кредитні збитки

Згідно з МСФЗ 9 «Фінансові інструменти», Товариство визначає резерв під очікувані кредитні збитки за всіма своїми борговими фінансовими активами, які оцінюються за амортизованою вартістю або справедливою вартістю через інший сукупний дохід.

Резерв розраховується на основі очікуваних кредитних збитків, пов'язаних із ймовірністю дефолту протягом наступних дванадцяти місяців, якщо не відбулося суттєвого збільшення кредитного ризику з моменту визнання фінансового інструменту; в останньому випадку резерв розраховується на основі очікуваних кредитних збитків за весь період наявності активу. Якщо фінансовий актив відповідає визначенню придбаного або створеного кредитно-знеціненого фінансового активу, резерв розраховується на основі зміни очікуваних кредитних збитків активу.

При первісному застосуванні МСФЗ 9 «Фінансові інструменти», у порівнянні з МСБО 39 «Фінансові інструменти: визнання та оцінка», сума оціночних резервів під очікувані кредитні збитки суттєво не змінилася.

Збільшення резервів відбулося здебільшого за дебіторською заборгованістю звітного періоду без збільшення кредитного ризику за іншими фінансовими інструментами.

Станом на кожну дату фінансової звітності (включаючи проміжну фінансову звітність) Товариство оцінює очікувані кредитні збитки за дебіторською заборгованістю та за заборгованістю банків за депозитними вкладами і поточними рахунками.

Кредитні збитки є різницею між усіма договірними грошовими потоками, що належать Товариству згідно з договором, та всіма грошовими потоками, які Товариство очікує одержати, тобто всі недоотримані суми грошових коштів.

Основним фактором, який Товариство бере до уваги при розгляді питання очікуваних кредитних ризиків за дебіторською заборгованістю, є її прострочений статус, а за банківськими вкладами – кредитний статус банку та термін вкладу.

За наявності ознак значного зростання кредитних ризиків та у випадку, якщо попередньо не був нарахований резерв під збитки для очікуваних кредитних ризиків у повній вартості кредитних ризиків, Товариство відображає резерв очікуваних кредитних збитків у розмірі, що дорівнює кредитним збиткам за весь строк дії. Тобто відображення резерву здійснюється у повній сумі фінансового активу.

Процентні доходи, витрати та комісійні доходи

Процентні доходи й витрати за борговими зобов'язаннями відображаються у складі доходів або витрат з використанням методу ефективної процентної ставки.

Процентні доходи й витрати включають амортизацію дисконту чи премії або іншої різниці між первісною вартістю інструмента і його вартістю на дату погашення, визначеної з використанням ефективної процентної ставки.

Вплив застосування МСФЗ 9 «Фінансові інструменти» на показники звітності

Згідно з обраною моделлю застосування МСФЗ 9 «Фінансові інструменти», Товариство не проводить перерахунок інформації за минулі періоди.

Класифікація та оцінка фінансових зобов'язань залишились в основному незмінними, у порівнянні з вимогами МСБО 39 «Фінансові інструменти: визнання та оцінка».

Похідні фінансові інструменти, зокрема перерахунок курсової різниці облігацій, номінованих у валюті, продовжують оцінюватися за справедливою вартістю через прибуток або збиток.

Після переходу на МСФЗ 9 «Фінансові інструменти» Товариство продовжує оцінювати за справедливою вартістю всі фінансові активи, які до моменту переходу оцінювалися за справедливою вартістю.

Боргові цінні папери, (у т.ч. облігації внутрішньої державної позики, що рефінансуються НБУ), оцінюються за амортизованою собівартістю відповідно до МСФЗ 9 «Фінансові інструменти», оскільки Товариство планує утримувати ці активи з метою отримання передбачених договором грошових потоків, до їх погашення. Такі фінансові активи після застосування МСФЗ 9 «Фінансові інструменти» Товариство продовжує оцінювати за амортизованою собівартістю.

Таким чином, застосування МСФЗ 9 «Фінансові інструменти» не має суттєвого впливу на відображення у звітності фінансових активів та фінансових зобов'язань Товариства станом на 1 січня 2021 р., за винятком впливу дооцінки інвестицій пов'язаним сторонам.

Взаємозалік активів і зобов'язань

Фінансові активи й зобов'язання відображаються у Звіті про фінансовий стан у згорнутому вигляді лише в тому випадку, якщо для цього є юридичні підстави й намір сторін врегулювати заборгованість шляхом взаємозаліку або реалізувати

актив і виконати зобов'язання одночасно.

Операції в іноземній валюті

Операції в іноземній валюті переводяться у функціональну валюту Товариства за валютним курсом, що діяв на дату здійснення операції. Грошові активи й зобов'язання, виражені в іноземній валюті, перераховуються за валютним курсом, що діяв на звітну дату. Негрошові активи й зобов'язання, виражені в іноземній валюті, переводяться у функціональну валюту за валютним курсом, що діяв на дату здійснення операції.

Курсові різниці, які виникають у результаті переводу в іноземну валюту, відображаються у складі прибутку або збитку звітного періоду.

Договори страхування

Класифікація договорів страхування

Договори, за якими Товариство бере на себе значний страховий ризик від іншої сторони (далі – страхувальника), погоджуючись компенсувати збитки страхувальника або іншого вигодонабувача, якщо відбудеться зумовлена договором подія в майбутньому (далі – страховий випадок), що завдають шкоди страхувальникові або іншому вигодонабувачу, належать до категорії договорів страхування.

Фінансовий ризик – це ризик можливої зміни в майбутньому одного або декількох певних факторів, таких як відсоткова ставка, котирування цінного паперу, ціна товару, валютний курс, індекс цін або ставок, кредитний рейтинг або кредитний індекс чи інша змінна, за умови, що вона не є специфічною для сторони за договором.

Страховим ризиком вважається ризик, відмінний від фінансового. За договорами страхування може передаватися і певний фінансовий ризик.

Страховий ризик є суттєвим за умови, що при настанні події, передбаченої договором страхування, виникає обов'язок Товариства здійснити значні страхові виплати.

Умови, узгоджені договором страхування, є дійсними до моменту виконання всіх зобов'язань за ним або до закінчення строку його дії. Договори, відповідно до умов яких страховий ризик, переданий Товариству від страхувальника, не є суттєвим, належать до категорії фінансових інструментів.

Визнання й оцінка договорів страхування

Страхові премії включають премії за договорами страхування, укладеними протягом року, і обліковуються як нараховані в поточному звітному періоді незалежно від того, чи відносяться вони повністю або частково до майбутніх періодів. Премії обліковуються до сплати комісійних винагород, що належать посередникам. Зароблена частина отриманих премій визнається доходом.

Дохід від премій нараховується з моменту прийняття ризику протягом періоду відповідальності за вирахуванням резерву незароблених премій протягом всього строку дії договору. Страхові премії за договорами, переданими у перестрахування, визнаються витратами відповідно до характеру наданого перестрахування протягом періоду відповідальності.

Розірвання договорів страхування

Договори страхування можуть бути розірвані за ініціативи страхувальника та за ініціативи страховика, якщо є об'єктивний доказ того, що страхувальник не прагне або не може виплачувати страхову премію. Розірвання договорів впливає в основному (переважно) на договори страхування, відповідно до яких страхова премія виплачується частинами протягом всього терміну дії договору страхування.

Розірвання договорів відображається у фінансовій звітності в розмірі страхових премій, які припадають на період дії договору страхування.

Страхові виплати

Страхові виплати відображаються у Звіті про фінансові результати в періоді, в якому вони нараховані.

Резерви збитків представляють собою сукупну оцінку граничних збитків та включають в себе резерв заявлених, але не виплачених збитків за всіма видами страхування, а також резерв понесених, але не заявлених збитків тільки з обов'язкового страхування цивільної відповідальності власників наземних транспортних засобів. Використовувані методи й розрахункові оцінки страхових виплат переглядаються на регулярній основі.

Страхові виплати й витрати на врегулювання збитків відображаються у складі доходів або витрат на підставі оцінки зобов'язання перед застрахованою особою чи третіми особами, на яких поширюються дії страховика.

Для обліку у Товаристві формуються такі технічні резерви:

Резерв незароблених премій утворюється для гарантування виконання прийнятих зобов'язань за договорами, які не закінчили своєї дії у звітному періоді та є базовою страховою премією, нарахованою за договорами, що діяли у звітному періоді, яка відноситься до періоду дії договору, що виходить за межі звітного періоду.

Резерв заявлених, але не виплачених збитків (Резерв заявлених збитків (Incurred but not enough reported reserve, IBNER)) – резерв збитків, фактично понесених страхувальником у звітному або попередніх до нього періодах, але на звітну дату не покритих страховиком. Визначається за кожною неврегульованою або врегульованою не в повному обсязі вимогою.

Резерв збитків, що відбулися, але не заявлені (Резерв незаявлених збитків (Incurred but not reported reserve, IBNR)) – резерв збитків, понесених страхувальником у звітному періоді, про що на дату Звіту про фінансовий стан не заявлено страховику в належному (встановленому законом або договором) порядку. Розрахунок резерву здійснюється із застосуванням актуарних методів.

Резерв коливань збитковості (Equalization reserve and equalization provision) – це резерв, накопичений як захист на випадок виникнення збитків із рівнем нижче середнього.

Резерв катастроф (Catastrophe reserve) – резерв, що накопичується в періоді між катастрофами, для забезпечення захисту при настанні катастрофи.

Відповідно до законодавства України, страховики, які здійснюють обов'язкове страхування цивільної відповідальності власників транспортних засобів, зобов'язані формувати Резерв коливань збитковості та страховики, які здійснюють страхування ядерних ризиків, зобов'язані формувати Резерв катастроф.

Оскільки за принципами МСФЗ ці резерви не визнаються як страхові зобов'язання, тому вони представлені у звітності у складі капіталу. Різниці, що виникають в результаті їхніх змін, відображаються у складі інших операційних витрат чи доходів.

Перестрахування

У ході ведення звичайної господарської діяльності Товариство укладає договори перестрахування з метою зниження ймовірності виникнення чистого збитку за допомогою часткової передачі ризику перестраховикам. Договори перестрахування не звільняють Товариство від його первісних зобов'язань прямого страховика перед страхувальниками.

Передані премії й отримані компенсаційні виплати відображаються у Звіті про фінансовий стан та Звіті про фінансові результати до відрахування комісійної винагороди.

Активи перестрахування включають суми до відшкодування від компаній-перестраховиків за переданим страховим зобов'язанням. Суми до відшкодування від перестраховиків розраховуються на основі резервів збитків або врегульованих збитків за перестрахованими договорами.

Премії за договорами, прийнятими у перестрахування, відображаються у складі доходів за прямим страхуванням відповідно до класифікації первісних договорів страхування.

Суми, що відшкодовуються за договорами перестрахування, оцінюються на наявність ознак знецінення на кожну звітну дату. Подібні активи знецінюються в результаті подій, що відбулися після первісного визнання активів, що свідчить про те, що Товариство може не одержати всю належну йому суму, за умови, що зазначена подія має вплив на розмір відшкодування, яке Товариство повинно одержати від перестраховика, і його можна оцінити з достатнім ступенем надійності.

Дохід від регресу

Дохід від регресу включає дохід, отриманий від третьої сторони, такої як відповідач, при здійсненні заходів досудового та судового врегулювання. Товариство визначає дохід одразу після підписання мирової угоди або винесення позитивного судового рішення, за умови високої ймовірності отримання суми за такими документами.

Перевірка адекватності зобов'язань

Станом на кожну звітну дату Товариство оцінює, чи є його страхові зобов'язання адекватними. При проведенні перевірки використовуються поточні оптимальні розрахункові оцінки всіх майбутніх потоків коштів відповідно до умов укладених договорів, а також відповідних витрат на врегулювання претензій і інвестиційного доходу від розміщення активів, використовуваних для покриття страхових резервів. У випадку виявлення дефіциту коштів Товариство формує додатковий резерв (Резерв ризику, що не минув).

Оренда

Визначення того, чи є угода орендою або чи містить вона ознаки оренди, засновано на аналізі змісту угоди. Товариство здійснює лише операційну оренду.

Товариство – орендар

Платежі з операційної оренди визнаються як операційні витрати у Звіті про фінансові результати рівномірно протягом всього терміну оренди.

Товариство – орендодавець

Оренда, за якої орендодавець зберігає за собою практично всі ризики та вигоди від володіння активом, класифікується як операційна. Першочергові прямі витрати,

понесені при укладенні договору операційної оренди, включаються у балансову вартість переданого в оренду активу та визнаються протягом періоду на такій самій основі, що і доходи від оренди.

Договір оренди класифікується Товариством як фінансова оренда, якщо згідно з умовами такого договору всі ризики та винагороди, пов'язані з володінням, переходять до орендаря. Всі інші договори оренди класифікуються як операційна оренда.

Акціонерний капітал

Викуп власних акцій

У разі викупу Товариством власних акцій сплачена сума, включаючи витрати, пов'язані з цим викупом, відображається у фінансовій звітності як зменшення власного капіталу.

Дивіденди

Можливість Товариства повідомляти й виплачувати дивіденди регулюється чинним законодавством України. Дивіденди за звичайними акціями відображаються у фінансовій звітності як використання нерозподіленого прибутку в міру їх оголошення.

Визнання доходів і витрат

Страхові премії за договорами страхування (перестрахування) визнаються доходами в період початку дії договорів страхування (перестрахування) відповідно до договору страхування.

Страхові премії за договорами страхування (перестрахування), термін дії яких 1 рік і менше, та премії, які сплачуються частинами, визнаються доходами в повному обсязі незалежно від сплати чергових платежів. Чергові платежі доходом не визнаються і є погашенням дебіторської заборгованості страхувальника (перестрахувальника) зі сплати чергових страхових платежів.

Страхові премії за договорами страхування (перестрахування), термін дії яких більше року, та премії, які сплачуються частинами щорічно, визнаються доходами в розмірі річних страхових премій. За вищевказаними договорами, які не припиняють своєї дії у разі несплати чергового річного платежу, чергові щорічні страхові премії визнаються доходами в строки, які вказані в договорі, а надходження чергових річних платежів за такими договорами доходом не визнаються і є погашенням дебіторської заборгованості.

Витратами визнається або зменшення активів, або збільшення зобов'язань, що призводить до зменшення власного капіталу за умови, що такі витрати можуть бути достовірно оцінені.

Фінансовий результат формується в єдиній обліковій системі шляхом відображення доходів і витрат відповідного звітного періоду. Фінансовий результат Товариства зменшується на суму нарахованого податку на прибуток, який розраховується за правилами податкового обліку.

Оподатковування

Розрахунок податку на прибуток Товариства здійснюється відповідно до вимог Податкового кодексу України від 02.12.2010 р. № 2755-VI (далі – ПКУ): доходи від страхової діяльності оподатковуються за ставкою 3% від валової суми страхових премій за укладеними договорами страхування. Податок на прибуток від всіх видів діяльності розраховується за ставкою 18% від суми прибутку до оподаткування за

рік. При цьому нарахований страховиком податок за ставкою 3% зменшує прибуток до оподаткування такого страховика.

Сума податку на прибуток включає суму поточного податку за рік і суму відстроченого податку. Податок на прибуток відображається у складі доходів або витрат в повному обсязі, за винятком сум, що відносяться до операцій, відображених у складі іншого сукупного доходу, або до операцій з власниками, відображених безпосередньо на рахунках власного капіталу, які входять до складу іншого сукупного доходу або безпосередньо до складу власного капіталу.

Поточний податок на прибуток розраховується виходячи з передбачуваного розміру оподатковуваного прибутку за звітний період, а також суми зобов'язань, що виникли в результаті уточнення сум податку на прибуток за попередні звітні періоди.

Відстрочений податок відображається щодо тимчасових різниць, що виникають між балансовою вартістю активів і зобов'язань, які визначаються для цілей їх відображення у фінансовій звітності, та їх податковою базою.

Відстрочені податкові активи відображаються тільки в тому випадку, якщо є ймовірність того, що наявність майбутнього оподатковуваного прибутку дозволить реалізувати відстрочені податкові активи або якщо зможуть бути зараховані в рахунок існуючих відстрочених податкових зобов'язань.

Відстрочений податок не визнається щодо таких тимчасових різниць:

- різниці, що не зменшують базу оподаткування;
- різниці, що належать до активів чи зобов'язань, факт первісного визнання яких не впливає ні на бухгалтерський, ні на оподатковуваний прибуток.

Величина відстроченого податку визначається виходячи зі ставок податку на прибуток, які будуть застосовуватися в майбутньому, у момент відновлення тимчасових різниць.

Відстрочені податкові активи та відстрочені податкові зобов'язання відображаються в Звіті про фінансовий стан статтями необоротних активів або довгострокових зобов'язань.

Концепція страхового відшкодування в рамках системи прямого врегулювання збитків через МТСБУ

Згідно з п. 22.1 Закону України «Про обов'язкове страхування цивільно-правової відповідальності власників наземних транспортних засобів» від 01.07.2004 р. № 1961-IV (далі – ЗУ № 1961-IV), у разі настання страхового випадку страховик у межах страхових сум, зазначених у страховому полісі, відшкодовує у встановленому цим Законом порядку оцінену шкоду, заподіяну внаслідок дорожньо-транспортної пригоди життю, здоров'ю, майну третьої особи. Для гарантування виконання зобов'язань один перед одним страхові товариства зобов'язані формувати гарантійний фонд у розмірі 50% середньомісячного розміру страхових виплат.

У межах угоди врегулювання страхового випадку відбуватиметься так:

- потерпілий у ДТП звертається до страховика, з яким укладений договір страхування. Страхова компанія врегульовує страховий випадок та здійснює страхове відшкодування клієнту;

- один раз на місяць формується реєстр зустрічних вимог між страховиками, що здійснили відшкодування до страховиків винуватців. Компенсація витрат між страховиками відбуватиметься через розрахунково-клірингову систему МТСБУ.

Урахування різниць страхового відшкодування, що виникають в межах розрахунків з МТСБУ

Після того, як Товариство врегульовує страховий випадок та здійснює страхове відшкодування потерпілому, через розрахунково-клірингову систему в МТСБУ надходить компенсація витрат у розмірі середнього тарифу всіх операторів ринку ОСЦПВ.

При цьому в бухгалтерському обліку виникають відхилення між тарифами страхового відшкодування потерпілому Товариства від середнього тарифу всіх операторів ринку ОСЦПВ. Урахування таких відхилень проводиться за датою закриття розрахункової сесії МТСБУ шляхом коригування доходів та витрат на врегулювання страхових випадків за місяць, протягом якого відбулось відшкодування.

Щодо оподаткування податком на прибуток внесків до централізованих резервів страхових фондів

Відносини у сфері страхування цивільно-правової відповідальності власників наземних транспортних засобів регулюються ЗУ № 1961-IV, згідно з п. 22.1 ст. 22 якого у разі настання страхового випадку страховик у межах страхових сум, зазначених у страховому полісі, відшкодовує у встановленому цим Законом порядку оцінену шкоду, заподіяну внаслідок дорожньо-транспортної пригоди життю, здоров'ю, майну третьої особи.

Кошти, сплачені страховиками до централізованих страхових резервних фондів МТСБУ, відповідно до п. 43.4 ЗУ № 1961-IV є коштами страхових резервів з обов'язкового страхування цивільно-правової відповідальності власників наземних транспортних засобів таких страховиків.

Перерахування внесків до централізованих резервних страхових фондів МТСБУ, що має статус неприбуткової організації, відбувається на поворотній основі за рахунок відрахування страховиків із премій обов'язкового страхування цивільно-правової відповідальності у розмірі, визначеному Координаційною радою МТСБУ. Такі кошти не відображаються у складі витрат при формуванні фінансового результату до оподаткування згідно з правилами бухгалтерського обліку і різниця в оподаткуванні, передбачена пп. 140.5.9 п. 140.5 ст. 140 ПКУ, не виникає.

1.5. УПРАВЛІННЯ СТРАХОВИМ РИЗИКОМ

Цілі й політики управління ризиками з метою мінімізації страхового ризику

У процесі здійснення основної страхової діяльності Товариство приймає на себе ризик виникнення збитків від фізичних осіб і організацій, які прямо піддані ризику.

Ці ризики можуть включати ризик заподіяння збитку майну, ризик настання цивільної відповідальності, ризик настання нещасного випадку, ризик заподіяння шкоди здоров'ю, ризик заподіяння збитку вантажам або інші ризики, пов'язані з настанням страхового випадку.

Приймаючи на себе ризики, Товариство піддається невизначеності щодо моменту виплати страхового відшкодування та розміру збитку за умовами договорів страхування. Основний страховий ризик – це ризик того, що частота й розмір збитків будуть перевищувати очікування. Страхові випадки за своїм характером є випадковими та їх фактична кількість і величина протягом одного будь-якого року можуть відрізнятися від оцінок, зроблених за допомогою статистичних методів.

Товариство також піддане ринковому ризику у зв'язку зі здійсненням страхової та інвестиційної діяльності. Товариство управляє страховим ризиком за допомогою

використання встановлених статистичних методів, перестрахування концентрації ризику, встановлення лімітів з андерайтингу, затвердження процедур схвалення угод, розробки правил встановлення страхових тарифів, а також здійснення моніторингу складних питань, які виникають.

Стратегія андерайтингу

Стратегія андерайтингу Товариства спрямована на диверсифікованість таким чином, щоб портфель страхових продуктів Товариства завжди включав декілька категорій нелов'язаних між собою ризиків, щоб кожна відповідна категорія ризиків охоплювала найбільшу кількість страхових полісів. Керівництво Товариства вважає, що така стратегія знижує рівень змінюваності результату.

Основним методом диверсифікованості страхового ризику є управління ризиком на основі регулювання тарифної політики. Страхові тарифи встановлюються на основі аналізу наступних факторів:

- очікуваний коефіцієнт збитків на підставі аналізу аналогічних продуктів на ринку;
- ставка комісії на підставі аналізу прибутковості продукту й аналогічних комісійних ставок на ринку;
- аналіз середніх ринкових страхових тарифів.

Керівництво на постійній основі здійснює моніторинг дотримання інструкцій з андерайтингу.

Стратегія перестрахування

Товариство перестраховує частину прийнятих на страхування ризиків для того, щоб контролювати ризик збитків і захищати власний капітал. Товариство укладає договори факультативного пропорційного, облігаторного пропорційного та облігаторного непропорційного перестрахування на базі ексцеденту збитку, щоб знизити ризик чистих збитків для Товариства. Товариство також укладає договори перестрахування для основних напрямків бізнесу, які захищають Товариство від ризику накопичених збитків, що можуть відбутися в результаті виплати численних страхових відшкодувань внаслідок настання того самого страхового випадку або події.

Згідно з умовами ст. 30 Умови забезпечення платоспроможності страховиків Закону України «Про страхування» від 07.03.1996 р. № 85/96-ВР (далі – ЗУ № 85/96-ВР), якщо страхова сума за окремим предметом договору страхування перевищує 10 відсотків суми сплаченого статутного капіталу і сформованих вільних резервів та страхових резервів, то страховик зобов'язаний укласти договір перестрахування.

Передане перестрахування піддається кредитному ризику і суми, що відшкодовуються за договорами, переданими у перестрахування, відображаються за винятком заздалегідь відомої заборгованості у випадках неспроможності/банкрутства й безнадійних до стягнення сум. Товариство постійно здійснює моніторинг фінансового стану перестрахувальників і періодично перевіряє операції перестрахування.

Керівництво щорічно затверджує ліміти відносно перестрахувальних компаній.

Ці ліміти визначаються на підставі балансу прийнятого й переданого бізнесу, аналізу перестрахувального захисту компанії-перестрахувальника, а також на підставі аналізу фінансової стійкості перестрахувальника і його історії врегулювання збитків.

Управління ризиками в основному здійснюється шляхом контролю за преміями та за рахунок перестрахування. Товариство чітко дотримується встановлених критеріїв андерайтингу для того, щоб зберігати ризик збитків Товариства на прийнятному рівні.

Автострахування

Характеристика страхових продуктів

Більша частина портфеля страхових продуктів Товариства належить до автострахування, включаючи добровільне страхування (далі – КАСКО), і відповідно до умов Правил та/або договорів КАСКО, страховик відшкодовує страхувальнику будь-який збиток або збиток, заподіяний їх транспортним засобам.

Отже, автострахування включає страховий захист із короткостроковим і довгостроковим періодом виявлення збитку після закінчення договору страхування. Претензії, які пред'являються в короткий термін, пов'язані з відшкодуванням страхувальникові збитку, заподіяного його транспортному засобу.

Претензії, пов'язані із заподіяною шкодою життю, здоров'ю внаслідок дорожньо-транспортної пригоди з використанням транспортного засобу, вимагають більше часу для пред'явлення та врегулювання і є більш складними для оцінки.

Управління ризиком

В основному період часу для заяви збитку з автострахування є незначним, а складність урегулювання цих збитків є порівняно низькою. Загалом вимоги про виплату страхового відшкодування в цьому виді страхування оцінюються як помірний ризик. Товариство відслідковує й реагує на зміни витрат на ремонт, компенсацій за заподіяння шкоди здоров'ю, частоти виплат страхового відшкодування внаслідок крадіжки або нещасного випадку.

На частоту заяв впливають несприятливі погодні умови, тому рівень кількості заяв вищий в зимові місяці.

Розрахунки премій з автострахування здійснюються на підставі статистичних даних за страховими випадками, підготовлених Товариством. Товариство перестраховує ризики за КАСКО для запобігання втрат, що обмежує можливий чистий збиток Товариства до 150 тис. дол. США за кожним страховим випадком.

Страхування майна

Характеристика страхових продуктів

Товариство здійснює страхування майна, що включає страхування майна фізичних осіб і підприємств. Згідно з договорами страхування майна, страховик відшкодовує страхувальникові, за винятком будь-яких лімітів або ексцедентів збитків, збиток, заподіяний його майну.

Страхування майна належить до категорії страхування з короткостроковим періодом виявлення збитку, тому що страховий випадок, в результаті настання якого виник збиток у вигляді пошкодження нерухомості або майна, що перебуває всередині, має ознаки випадковості (у результаті пожежі або пограбування), і причину настання страхового випадку визначити легко. Заяви про виникнення збитку робляться в найкоротший термін і виплата страхового відшкодування проводиться без затримок.

Управління ризиком

Основними видами ризиків, пов'язаних із цим страховим продуктом, є ризик андерайтингу, ризик конкуренції й ризик оцінки збитковості (включаючи мінливу ймовірність виникнення стихійних лих). Товариство також піддане ризику завищення

розмірів збитку й фальсифікації з боку заявників збитків.

Ризик андерайтингу є ризиком того, що Товариство не зможе встановити відповідні страхові премії для різних видів майна, яке воно страхує.

У рамках страхування майна фізичних осіб передбачається, що велика кількість застрахованого майна буде мати подібні характеристики ризику. Однак майно комерційних підприємств може не відповідати цьому припущенню. Багато умов зі страхування майна комерційних підприємств характеризуються унікальною комбінацією наявного місця розташування, виду діяльності й заходів безпеки.

Розрахунок премії, відповідної ризику для цих договорів страхування, буде суб'єктивним і, отже, ризикованим.

Управління ризиками здійснюється шляхом контролю за преміями та за рахунок перестрахування. Товариство чітко дотримується встановлених критеріїв андерайтингу для того, щоб зберігати ризик збитків Товариства на прийнятному рівні.

Товариство перестраховує ризики зі страхування майна для запобігання втрат, що обмежує чистий збиток Товариства до 500 тис. дол. США за одним об'єктом та залежно від сукупності ризиків за географічним розташуванням.

Страхування від нещасних випадків

Характеристика страхових продуктів

Відповідно до договорів страхування, виплати проводяться фізичним особам у випадку заподіяння шкоди здоров'ю в результаті нещасного випадку.

Управління ризиком

Основні ризики за цим видом страхування пов'язані з андерайтингом, конкуренцією, відсутністю статистики збитків, а також можливістю завищення розмірів збитку й фальсифікації з боку заявників збитків.

Управління ризиком здійснюється за допомогою контролю за преміями.

Медичне страхування

Характеристика страхових продуктів

За умовами договорів страхування страховик відшкодовує витрати на медичне лікування амбулаторно або в умовах стаціонару. Портфель страхових продуктів переважно складається з корпоративних полісів колективного медичного страхування, але Товариство також виписує поліси індивідуального медичного страхування.

Управління ризиком

Медичне страхування піддається основним ризикам потреби в медичному лікуванні. Товариство управляє цими ризиками за допомогою страхування переважно корпоративних полісів, що звичайно приводить до більшої диверсифікованості ризику, і за допомогою проведення оцінки стану здоров'я, тому при встановленні страхових тарифів враховується поточний стан здоров'я та історія хвороби страхувальника.

Концентрація страхового ризику

Ключовим аспектом страхового ризику, з яким стикається Товариство, є ступінь концентрації страхового ризику у випадку, якщо настання конкретної події або серії подій може вплинути на зобов'язання Товариства. Подібні концентрації ризиків можуть виникнути за одним договором страхування або за декількома пов'язаними договорами з подібними характеристиками ризиків і можуть призвести до виникнення значних зобов'язань.

Концентрації ризиків можуть виникнути в результаті настання страхових випадків із високим рівнем збитків і низькою частотою настання, таких як стихійні лиха, а також у ситуаціях, коли андерайтинг орієнтується на певну групу, наприклад, за географічною ознакою.

Основні підходи Товариства до управління цими ризиками складаються з двох частин.

По-перше, управління ризиками здійснюється через проведення відповідного андерайтингу. Андерайтери мають право страхувати ризики тільки в тому випадку, якщо очікувані доходи будуть компенсувати прийняті ризики.

По-друге, управління ризиками здійснюється через перестрахування.

Товариство постійно оцінює витрати й переваги, пов'язані з програмою перестрахування.

Страхування відповідальності

Характеристика страхових продуктів

Страхування відповідальності – об'єктом страхування є відповідальність перед третіми юридичними або фізичними особами, котрі можуть зазнати збитків внаслідок будь-якої дії чи внаслідок бездіяльності страхувальника.

Договір страхування відповідальності захищає інтереси страхувальника від фінансових витрат, які можуть бути покладені на нього законом або судом у зв'язку зі спричиненими ним збитками третій особі. Отже, страхування відповідальності як явище і як послуга страхового ринку виникла насамперед із метою захисту інтересів потенційних винуватців збитків.

Страхування відповідальності можна представити такою структурою:

- страхування відповідальності власників транспортних засобів у формі обов'язкового або добровільного;
- страхування професійної відповідальності;
- страхування відповідальності діяльності підприємства;
- страхування відповідальності інвестора;
- страхування кредитів тощо.

Основними ризиками при страхуванні відповідальності є:

- ризик андерайтингу, ринковий ризик, ризик оцінки збитковості (включаючи мінливу ймовірність виникнення страхових подій та недостатність статистичних даних), ризик дефолту контрагента. Залежно від виду застрахованого ризику та специфіки діяльності умови виникнення збитку при настанні страхових випадків суттєво відрізняються, тому в кожному конкретному випадку рекомендується прийнятний метод визначення страхової вартості. Залежно від виду застрахованої діяльності, ризику і терміну страхування можуть бути використані коригуючі коефіцієнти і застосовуватися франшиза.

Перестрахування ризику

Товариство передає страховий ризик для того, щоб знизити ризик збитків з андерайтингу за різними договорами перестрахування, які покривають ризики як окремих договорів, так і портфеля договорів. Ці договори перестрахування розподіляють ризик між перестраховиком і перестрахувальником і мінімізують розмір збитків. Величина кожного утримуваного Товариством ризику залежить від оцінки Товариством конкретного ризику.

Відповідно до умов договорів перестрахування, перестрахувальник зобов'язується відшкодувати передану страхову суму за умови, що здійснена виплата страхового відшкодування. Водночас Товариство продовжує нести відповідальність перед страхувальником у відношенні переданих у перестрахування ризиків у тому випадку, якщо перестрахувальник не виконує прийняті на себе зобов'язання. При виборі перестрахувальників Товариство враховує їх платоспроможність.

Кредитна якість активів із перестрахування

Перестрахувальні активи Товариства в основному розміщуються у компаній, рейтинг фінансової надійності (стійкості) яких відповідає рівню рейтингів не нижчому, ніж за класифікацією таких міжнародних рейтингових агентств.

Припущення

Підготовка фінансової звітності вимагає від керівництва застосування суджень, оцінок та припущень, які впливають на відображені суми активів та зобов'язань, розкриття інформації про умовні активи та зобов'язання, а також суми доходів та витрат, відображених протягом звітного періоду. Оцінки та пов'язані з ними припущення базуються на історичному досвіді та інших факторах, які вважаються доцільними у цих обставинах. Фактичні результати можуть відрізнятися від таких оцінок.

Припущеннями, що виявляють найбільший вплив на оцінку страхових резервів, є коефіцієнти очікуваних збитків, розраховані за даними останніх років виникнення збитків. Коефіцієнт очікуваних збитків – це відношення суми очікуваних збитків до зароблених страхових премій.

Оцінки та відповідні припущення переглядаються на постійній основі. Результати переглядів облікових оцінок визнаються у тому періоді, в якому здійснюється такий перегляд, якщо результат перегляду впливає лише на цей період, або у періоді перегляду та майбутніх періодах, якщо результат перегляду впливає на поточний і майбутній періоди.

Відстрочені податки

Відстрочені податкові активи визнаються за всіма невикористаними податковими збитками в тій мірі, в якій є можливим отримання оподатковуваного прибутку, проти якого можуть бути зараховані податкові збитки. Для визначення суми відкладених податкових активів, яку можна визнати у фінансовій звітності, на підставі ймовірних термінів отримання і величини майбутнього оподатковуваного прибутку, а також стратегії податкового планування, необхідне суттєве судження керівництва.

Аналіз чутливості

Керівництво Товариства вважає, що у зв'язку з короткостроковим характером періоду виявлення збитків, властивим діяльності Товариства, показники портфеля страхових продуктів Товариства чутливі в основному до змін коефіцієнтів очікуваних збитків.

Товариство регулярно вносить зміни до своїх страхових тарифів, ґрунтуючись на

останніх значеннях зазначених змінних величин, таким чином, щоб враховувати нові тенденції.

Операції з пов'язаними сторонами

Пов'язаними сторонами Товариства вважаються:

- підприємства, які перебувають під контролем або суттєвим впливом Товариства;
- підприємства і фізичні особи, які прямо або опосередковано здійснюють контроль Товариства або суттєво впливають на його діяльність, а також близькі члени родини таких фізичних осіб.

У процесі оцінки операцій між пов'язаними сторонами Товариство використовує метод порівнюваної неконтрольованої ціни (застосовується ціна, яка визначається за ціною на аналогічну готову продукцію (товари, роботи, послуги), що реалізується непов'язаному з продавцем покупцеві за звичайних умов діяльності).

Нові та переглянуті МСФЗ, що були випущені та набули чинності з 1 січня 2021 р.:

Реформа базової процентної ставки – Фаза 2 – поправки до IFRS 9, IAS 39, IFRS 7, IFRS 4 та IFRS 16

Рада з МСФЗ 27 серпня 2020 року опублікувала підсумковий документ *«Реформа базової процентної ставки - Фаза 2»*, який включає поправки до IFRS 9, IAS 39, IFRS 7, IFRS 4 та IFRS 16. Після прийняття міжнародними регулюючими органами рішення про заміну ставок міжбанку (IBOR, Interbank Offered Rates) на безризикові ставки (RFR, Risk-free Rates) Рада з МСФЗ розпочала роботу з адаптації фінансової звітності до реформи IBOR.

Рада МСФЗ розділила свою роботу на дві фази. На першому етапі (Фаза 1) розглядалися питання, що впливають на фінансову звітність у період до заміни існуючих міжбанківських процентних ставок на безризикові ставки RFR. На другому етапі (Фаза 2) основна увага приділялася питанням, що виникають при заміні існуючих базових процентних ставок на ставки RFR за договорами, умови яких включають такі ставки.

Спрощення практичного характеру обліку зміни договорів

Поправки включають спрощення практичного характеру, що вимагає зміни в договорі або зміни грошових потоків, які безпосередньо вимагаються реформою IBOR, розглядалися як зміни плаваючої процентної ставки, еквівалентної зміни ринкової процентної ставки. Обов'язковою умовою використання цього спрощення є вимога про те, щоб перехід від базової ставки IBOR до RFR відбувався на економічно еквівалентній основі без зміни вартості. При застосуванні спрощення організація повинна спочатку визначити та відобразити зміни у фінансовому інструменті (договорі), які безпосередньо відносяться до реформи IBOR шляхом оновлення ефективної процентної ставки (EIR) без коригування балансової вартості.

Набуття чинності поправок

Поправки є обов'язковими і набувають чинності для річних періодів, що починаються 1 січня 2021 року чи після цієї дати, при цьому допускається дострокове застосування. Дані поправки застосовуються ретроспективно у разі, якщо організація може зробити перерахунок інформації за минулі періоди з використанням пізнішої інформації. Якщо перерахунок не проводиться, то визнається різниця між попередньою балансовою вартістю та балансовою вартістю

на початок річного звітного періоду, що включає дату первісного застосування поправок, у складі вступного сальдо нерозподіленого прибутку (або іншого компонента власного капіталу, залежно від ситуації) того річного звітного періоду, що включає дату первісного застосування поправок.

Поправки до МСФЗ (IFRS) 9 «Фінансові інструменти» та до МСБО (IAS) 39 «Фінансові інструменти: визнання та оцінка»

Стандарти суттєво доповнені положеннями щодо реформи базової процентної ставки, особливо у частині хеджування.

МСФЗ 9 доповнено пунктами 5.4.5-5.4.9, що включають положення про зміну основи для визначення передбачених договором грошових потоків, спричинене базовою реформою процентної ставки і містять спрощення практичного характеру. Заміна у існуючих фінансових інструментах ставок IBOR на RFR розглядається як зміна плаваючої процентної ставки та застосовується п. B5.4.5. про переоцінку грошових потоків.

Звільнення від припинення відносин хеджування

Поправки дозволяють вносити зміни, потрібні реформою IBOR, у визначенні хеджування та документацію з хеджування, відповідно до IFRS 9 та IAS 39, без припинення відносин хеджування.

Окремо компоненти ризику, що ідентифікуються при хеджуванні

МСФЗ (IFRS) 9 та МСБО (IAS) 39 вимагають, щоб хеджований ризиковий компонент (або його певна частина) був «окремо ідентифікований». Поправки надають організаціям тимчасове звільнення від необхідності дотримуватись вимоги окремо ідентифікованого ризику, коли інструмент зі ставкою RFR визначено як хеджування компонента ризику. Це спрощення дозволяє організації щодо об'єкта хеджування виходити з того, що вимогу окремо ідентифікованого ризику виконано, за умови, що організація обґрунтовано очікує, що компонент ризику RFR стане окремо ідентифікованим протягом наступних 24 місяців.

Поправки до МСФЗ (IFRS) 7 «Фінансові інструменти: розкриття інформації»

Стандарт доповнено такими додатковими вимогами щодо розкриття інформації:

- Як організація керує переходом на RFR, його ризиками, до яких вона схильна у зв'язку з реформою IBOR, пов'язаними з фінансовими інструментами.
- Кількісна інформація про фінансові інструменти, які ще не перейшли на RFR, розмежовані за кожною значущою ставкою IBOR.
- Якщо реформа IBOR призвела до змін у стратегії управління ризиками організації, розкривається опис цих змін.

Поправки до МСФЗ (IFRS) 4 «Договори страхування»

Стандарт доповнено пунктами 20R - 20S, що включають положення про зміну основи визначення передбачених договором грошових потоків, спричинене базовою реформою процентної ставки для страховиків, які застосовують тимчасове звільнення від застосування МСФЗ (IFRS) 9.

Поправки до МСФЗ (IFRS) 16 «Оренда»

Стандарт доповнено пунктами 104-106, які містять спрощення практичного характеру, обумовлене реформою базової відсоткової ставки.

Організація, що є орендарем, при заміні в існуючих договорах ставок IBOR на RFR оцінює такі зміни як модифікацію договору відповідно до п. 42 (b) Стандарту.

Зобов'язання з оренди підлягає повторній оцінці, причому нова основа визначення орендних платежів є економічно еквівалентною попередній основі (тобто основі, що використовували безпосередньо перед модифікацією). Інші модифікації, не пов'язані з реформою ставки, що підлягають оцінці відповідно до вимог Стандарту у загальновстановленому порядку.

Товариство не очікує, що застосування цих поправок вплине на фінансову звітність.

Поправки до стандартів, які не набули чинності

Поправки до МСБО (IAS) 16 «Основні засоби»

Доповнення до Стандарту стосуються обліку та розкриття інформації щодо надходжень за основними засобами до їх використання за призначенням. Зміни забороняють віднімати з первісної вартості основних засобів суми, одержані від продажу продукції, виробленої в період підготовки активу для використання за призначенням. Натомість такі доходи від продажу та відповідні витрати визнаються у складі прибутку чи збитку.

Поправки мають застосовуватися ретроспективно. Організація повинна застосовувати ці поправки щодо річних звітних періодів, які починаються 1 січня 2022 року або після цієї дати. Допускається дострокове застосування.

Товариство не очікує, що застосування цих поправок вплине на фінансову звітність.

Поправки до МСФЗ (IAS) 37 «Оціночні зобов'язання, умовні зобов'язання та умовні активи»

Зміни уточнюють, які витрати включаються в оцінку витрат на виконання обов'язків договору з метою визначення його як обтяжливого. Витрати, які безпосередньо пов'язані з контрактом на постачання товарів чи послуг, включають як додаткові витрати (наприклад, витрати на робочу силу та матеріали), так і розподіл витрат, безпосередньо пов'язаних з контрактом (наприклад, амортизація обладнання, що використовується для виконання контракту, а також витрати на управління контрактом та нагляд). Загальні та адміністративні витрати не пов'язані безпосередньо з контрактом і виключаються, якщо вони явно не належать до контрагента по контракту.

Організація повинна застосовувати ці поправки щодо річних звітних періодів, що починаються 1 січня 2022 року або після цієї дати. Допускається дострокове застосування.

Товариство не очікує, що застосування цих поправок істотно вплине на фінансову звітність.

Поправки до МСФЗ 3 «Об'єднання бізнесів»

Стандарт доповнено винятком із принципів визнання активів та зобов'язань в об'єкті придбання. Прийнято виняток щодо зобов'язань та умовних зобов'язань, що стосуються сфери застосування МСФЗ (IAS) 37 або Роз'яснення КРМФО (IFRIC) 21. Оцінка зазначених зобов'язань здійснюється, якби вони виникли внаслідок відокремлених угод, а не було прийнято в рамках об'єднання бізнесів.

Організація повинна застосовувати поправки щодо об'єднань бізнесів, для яких дата придбання збігається або настає після початку першого річного звітного періоду, починається 1 січня 2022 року або після цієї дати. Допускається дострокове застосування, якщо раніше чи одночасно з цим організація також застосовує усі поправки, внесені документом «Поправки до Посилань на «Концептуальні основи» у стандартах МСФЗ», випущених у березні 2018 року.

Товариство не очікує, що застосування цих поправок істотно вплине на фінансову звітність.

МСФЗ (IFRS) 17 «Договори страхування»

Новий стандарт встановлює принципи визнання, оцінки, подання та розкриття договорів страхування та замінює МСФЗ (IFRS) 4 «Договори страхування». Цей стандарт передбачає використання загальної моделі, модифікованої згідно з договорами страхування з компонентами прямої участі, описаними як договори зі змінною страховою винагородою.

Рада з МСФЗ випустила поправки до МСФЗ 17 «Договори страхування», покликані допомогти компаніям запровадити стандарт та спростити пояснення фінансових результатів. Зміни дозволяють: скоротити витрати компаній з допомогою спрощення деяких вимог стандарту; спростити пояснення фінансових показників; зробити легшим перехід на стандарт, оскільки дата набуття ним чинності переноситься на 2023 рік, і компаніям надається додаткове звільнення при першому застосуванні МСФЗ 17. Застосовується для річних періодів, що розпочинаються не раніше 1 січня 2023 р.

Товариство не очікує, що застосування цих поправок істотно вплине на фінансову звітність.

II. ОЦІНКА СТАТЕЙ ЗВІТНОСТІ

2.1. НЕМАТЕРІАЛЬНІ АКТИВИ

Нематеріальні активи	Програмне забезпечення	Ліцензії	Інше	Всього
1	2	3	4	5
Первісна вартість				
на 31 грудня 2019 р.	**61 794**	**524**	**12**	**62 330**
Введення в експлуатацію	7 327	88	3	7 418
Вибуття	151	68	1	220
на 31 грудня 2020 р.	**68 970**	**544**	**14**	**69 528**
Введення в експлуатацію	18 352	14	12	18 378
Вибуття	867			867
на 31 грудня 2021 р.	**86 455**	**558**	**26**	**87 039**
Накопичена амортизація				
на 31 грудня 2019 р.	**19 337**		**5**	**19 342**
Нараховано за рік	9 456	45	1	9 502
Списано при вибутті	2 657	12		2 669
на 31 грудня 2020 р.	**26 136**	**33**	**6**	**26 175**
Нараховано за рік	8 134	37	2	8 173
Списано при вибутті	867			867
на 31 грудня 2021 р.	**33 403**	**70**	**8**	**33 481**
Чиста балансова вартість				-
на 31 грудня 2019 р.	42 457	524	7	42 988
на 31 грудня 2020 р.	42 834	511	8	43 353
на 31 грудня 2021 р.	**53 051**	**489**	**18**	**53 558**

2.1.1. Незавершені капітальні інвестиції

Р. 1005	Незавершене будівництво	Придбання (створення) основних засобів	Придбання (створення) НМА	Капітальні інвестиції разом
1	2	3	4	5
Балансова вартість на 31.12.2019 р.	**16 374**	**12 665**	**3 145**	**32 184**
Надходження	260	-1 129	10 528	**9 659**
Балансова вартість на 31.12.2020 р.	**16 634**	**11 536**	**13 673**	**41 843**
Надходження	6 304	-6 745	1 376	935
Балансова вартість на 31.12.2021 р.	**22 938**	**4 791**	**15 049**	**42 778**

Дані капітальні інвестиції входять до складу основних засобів, але у фінансовій звітності вони відображаються окремо. У залишках незавершених капітальних інвестицій станом на 31.12.2021 р. із загальної суми **42 778 тис. грн.** обліковуються такі значні об'єкти: реконструкція будівлі складу по вул. Бульварно-Кудрявській, 33 (літ. З) в м. Києві площею 79,4 кв. м в сумі **16 752 тис. грн.** та не введений в експлуатацію Програмний комплекс АІС в сумі **11 687 тис. грн.**

2.2. ОСНОВНІ ЗАСОБИ

Нижче наведено інформацію про основні засоби Товариства за період із 31 грудня 2020 р. по 31 грудня 2021 р.

Показник	Земля, будівлі та споруди	Машини та обладнання	Транспортні засоби	Інші основні засоби	Всього Основні засоби
1	2	3	4	5	6
Первісна вартість					
на 31 грудня 2019 р.	**198 731**	**56 679**	**15 750**	**6 521**	**277 681**
Введення в експлуатацію	647	10 217	-580	234	10 517
на 31 грудня 2020 р.	**199 378**	**66 896**	**15 170**	**6 755**	**288 198**
Введення в експлуатацію	179	11 019	1 040	209	12 447
на 31 грудня 2021 р.	**199 558**	**77 915**	**16 210**	**6 963**	**300 646**
Накопичений знос та знецінення					
на 31 грудня 2019 р.	**29 759**	**17 866**	**7 427**	**3 302**	**58 355**
Нараховано знос за рік	3 003	5 582	814	195	9 593
на 31 грудня 2020 р.	**32 762**	**23 448**	**8 241**	**3 497**	**67 948**
Нараховано знос за рік	3 098	7 209	1 185	256	11 749
на 31 грудня 2021 р.	**35 860**	**30 657**	**9 426**	**3 753**	**79 697**
Чиста балансова вартість					
на 31 грудня 2019 р.	168 972	38 813	8 323	3 219	219 326
на 31 грудня 2020 р.	166 616	43 448	6 929	3 258	220 250
на 31 грудня 2021 р.	**163 697**	**47 258**	**6 784**	**3 210**	**220 949**

Знецінення майна в зоні АТО

Офісні приміщення в м. Луганськ та земельна ділянка та офіс в м. Донецьк у зв'язку зі складною політичною ситуацією у зазначених регіонах не переоцінювались. Згідно з §8 МСБО 36 «Зменшення корисності активів», Товариством нараховано 100% амортизації вартості активів, над якими втрачений контроль.

Зокрема, в р. 1011 Звіту про фінансовий стан обліковуються необоротні активи, знецінені на суму 100%, а саме:

- офіс (м. Донецьк, вул. Щорса, 23) вартістю **690 тис. грн.;**
- офіс (м. Луганськ, вул. Херсонська, 7є/3) вартістю **2 482 тис. грн.**

2.3. ІНВЕСТИЦІЙНА НЕРУХОМІСТЬ

У 2017 році Товариство придбало інвестиційну нерухомість – офісне приміщення за адресою: м. Київ, вул. Ревуцького, буд. 5а, оцінене за собівартістю з урахуванням витрат на придбання та ремонт в сумі **10 042 тис. грн.**

Показник	Інвестиційна нерухомість
1	2
Первісна вартість	
на 31 грудня 2019 р.	**10 042**
Введення в експлуатацію	
на 31 грудня 2020 р.	**10 042**
Введення в експлуатацію	
на 31 грудня 2021 р.	**10 042**
Накопичений знос та знецінення	
на 31 грудня 2019 р.	**398**
Нараховано знос за рік	155
на 31 грудня 2020 р.	**553**
Нараховано знос за рік	154
на 31 грудня 2021 р.	**707**
Чиста балансова вартість	

на 31 грудня 2019 р.	9 644
на 31 грудня 2020 р.	9 489
на 31 грудня 2021 р.	**9 335**

Прийняті судження стосовно майбутніх прогнозів доходів та витрат, пов'язаних із використанням інвестиційної нерухомості, свідчать про відсутність ознак знецінення нерухомості більших ніж сума амортизації. При нарахуванні амортизації застосовується прямолінійний метод. Строк корисного використання інвестиційної нерухомості встановлено 65 років. Нарахована амортизація відображена у складі інших операційних витрат.

2.4. ФІНАНСОВІ ІНСТРУМЕНТИ

Показник	Код рядка	31.12.2020 р.	31.12.2021 р.
1	2	3	4
Довгострокові фінансові інвестиції:			
- **інвестиції пов'язаним сторонам**	**1030**	**157 667**	**157 427**
- інші фінансові інвестиції пов'язаним сторонам	1035	12 123	12 123
- облігації довгострокові	1035	62 065	178 550
Всього по р. 1035:	**1035**	**74 188**	**190 673**
Поточні фінансові інвестиції	**1160**	**622 039**	**712 800**

Станом на 31 грудня 2021 р. у Звіті про фінансовий стан у розділі **Довгострокові фінансові інвестиції** відображений об'єкт із залишковою вартістю **178 550 тис. грн.**

Контрагент	№ облігації	Вартість (тис. грн.)	Дата погашення
1	2	3	4
Міністерство фінансів України	ОВДП-UA4000207682	10 755	15.02.2023
Міністерство фінансів України	ОВДП-UA4000213227	19 036	01.11.2023
Міністерство фінансів України	ОВДП-UA4000213227-2	10 205	01.11.2023
Міністерство фінансів України	ОВДП-UA4000213227-3	39 352	01.11.2023
Міністерство фінансів України	ОВДП-UA4000213227-5	29 471	01.11.2023
Міністерство фінансів України	ОВДП-UA4000213227-4	14 740	01.11.2023
Міністерство фінансів України	ОВДП-UA4000213227-6	9 863	01.11.2023
Міністерство фінансів України	ОВДП-UA4000206460	19 836	02.11.2023
Міністерство фінансів України	ОВДП-UA4000173371	9 889	23.08.2023
Харківська Міська Рада	UA4000208052	10 599	21.02.2023
УЛФ-ФІНАНС ТОВ	UA4000201578	4 800	09.07.2023
	Всього:	**178 550**	

Інвестицій пов'язаним сторонам, що обліковуються за справедливою вартістю через інший сукупний дохід:

Назва	Станом на 31.12.2020 р.		Станом на 31.12.2021 р.		
	% капіталу	Вартість	% капіталу	Вартість	Вплив справедливої вартості через інший сукупний дохід
1	2	3	4	5	6
АТ «СК «ІНГО Життя»	100	55 392	100	52 654	(2 737)
ТОВ «Медичний центр «Наша Родина»	100	102 275	100	104 772	2 498
	Всього:	**157 667**		**157 426**	**(239)**

За інструментами власного капіталу, які не мають ринкової ціни котирування на активному ринку, Товариством здійснено аналіз на предмет наявності фінансових

труднощів таких підприємств, за результатами якого Керівництво оцінює їх справедливу вартість на кожну звітну дату.

Інші фінансові інвестиції, оцінювані за справедливою вартістю через інший сукупний дохід, представлені корпоративними акціями українських компаній, що обертаються на біржі, вартість яких відповідає останнім котируванням, проведеним в поточному році.

Показник	2020	2021
1	2	3
Корпоративні акції	6 067	6 067
Інші фінансові інвестиції пов'язаним сторонам	12 056	12 056
Резерв знецінення акцій	-6 000	-6 000
Всього:	**12 123**	**12 123**

У зв'язку з отриманням Рішення Національної комісії з цінних паперів та фондового ринку № 469 від 21.04.2016 р. щодо зупинення обігу цінних паперів ЗНВКФ «Інвестиції Плюс» (код 35043708), Товариством створено резерв під знецінення вартості акцій ЗНВКФ на суму **6 000 тис. грн.** Отже, сума коштів фінансових інвестиції в р. 1035 Звіту про фінансовий стан зменшена на **6 000 тис. грн.**

Станом на 31 грудня 2021 р. у Звіті про фінансовий стан у розділі **Поточні фінансові інвестиції** відображений об'єкт із залишковою вартістю **712 800 тис. грн.** Ця сума складається з:

- вартості облігацій внутрішньої державної позики (ОВДП) у розмірі **262 544 тис. грн.;**
- суми депозитних вкладів в розмірі **450 256 тис. грн.**

Контрагент	№ облігації	Вартість (тис. грн.)	Дата погашення
1	2	3	4
Міністерство фінансів України	ОВДП-UA4000215495	17 374	02.02.2022
Міністерство фінансів України	ОВДП-UA4000215495-02	9 912	02.02.2022
Міністерство фінансів України	ОВДП-UA4000211114	6 439	03.02.2022
Міністерство фінансів України	ОВДП-UA4000215156	1 426	09.03.2022
Міністерство фінансів України	ОВДП-UA4000215727	10 966	14.04.2022
Міністерство фінансів України	ОВДП-UA4000215727-01	27 372	14.04.2022
Міністерство фінансів України	ОВДП-UA4000215727-02	8 107	14.04.2022
Міністерство фінансів України	ОВДП-UA4000204002-01	44 553	11.05.2022
Міністерство фінансів України	ОВДП-UA4000204002-02	10 245	11.05.2022
Міністерство фінансів України	ОВДП-UA4000204002-03	1 911	11.05.2022
Міністерство фінансів України	ОВДП-UA4000204002-04	5 264	11.05.2022
Міністерство фінансів України	ОВДП-UA4000218812	13 850	23.06.2022
Міністерство фінансів України	ОВДП-UA4000218333-01	6 756	14.07.2022
Міністерство фінансів України	ОВДП-UA4000218333-02	46 776	14.07.2022
Міністерство фінансів України	ОВДП-UA4000218333-03	5 493	14.07.2022
Міністерство фінансів України	ОВДП-UA4000218325	9 734	20.07.2022
ІЛТА ТОВ	UA5000000753	23 600	29.11.2022
УЛФ-ФІНАНС ТОВ	UA5000002569	12 757	27.02.2022
	Всього:	**262 544**	

Вартість облігацій внутрішньої державної позики (ОВДП), утримуваних до погашення, визначалась відповідно до загальноприйнятих моделей ціноутворення на основі аналізу дисконтованих потоків грошових коштів, при цьому вхідними даними для дисконтування слугувала фіксована річна ставка, встановлена Міністерством фінансів України: від 9,84% до 16% за облігаціями в грн. та 2,5-3,9% за облігаціями у валюті.

Цінні папери, утримувані Товариством, не є простроченими або обтяженими

заставою.

2.5. ВІДСТРОЧЕНІ АКВІЗИЦІЙНІ ВИТРАТИ

Вид	31.12.2020 р.	Нараховано	Амортизовано	31.12.2021 р.
1	2	3	4	5
Винагорода страховим посередникам	104 243	267 732	247 445	124 529
Брокерська винагорода	1 136	7 776	5 713	3 198
Винагорода по превентивним послугам	379	550	743	187
Винагорода по витратам страхування	110	359	269	199
Всього:	**105 868**	**276 417**	**254 171**	**128 114**

Амортизація DAC відображена в Звіті про сукупний дохід наступним чином: винагорода страховим посередникам відображається у витратах на збут, брокерська винагорода включається до собівартості страхових послуг.

2.6. ЗАЛИШКИ КОШТІВ У ЦЕНТРАЛІЗОВАНИХ СТРАХОВИХ РЕЗЕРВАХ

Залишки коштів у централізованих страхових резервних фондах Товариства (ЦСРФ), рядок 1065 Звіту про фінансовий стан, представлені наступним чином:

Показник	31.12.2020 р.	31.12.2021 р.
1	2	3
Розрахунки з ЦСРФ (фонд захисту потерпілих)	54 484	61 023
Розрахунки з ЦСРФ (фонд страхових гарантій)	22 941	24 560
Розрахунки з ЦСРФ (цільові додаткові внески)	119 721	121 259
Розрахунки з прямого врегулювання збитків по ОСЦПВ	4 765	706
Всього:	**201 910**	**207 547**

Кошти, перераховані до Фондів МТСБУ, включаються до суми прийнятних активів, які необхідні страховику з метою дотримання нормативу платоспроможності та достатності капіталу, нормативу ризиковості операцій та нормативу якості активів та визначаються для кожного нормативу у порядку, встановленому Розпорядженням Національної комісії, що здійснює державне регулювання у сфері ринків фінансових послуг «Про затвердження Положення про обов'язкові критерії і нормативи достатності капіталу та платоспроможності, ліквідності, прибутковості, якості активів та ризиковості операцій страховика» від 07.06.2018 р. № 850 (далі – Положення № 850).

Пояснення щодо різниці між даними бухгалтерського обліку Товариства та МТСБУ за фондами з обов'язкового страхування цивільної відповідальності власників транспортних засобів:

Сума коштів за р. 1065 Звіту про фінансовий стан «Залишок коштів у централізованих страхових резервах» відрізняється від даних МТСБУ у зв'язку з різницями в обліку коштів фондів: Товариство веде облік за методом нарахування, а МТСБУ – за касовим методом. При цьому в р. 1690 Звіту про фінансовий стан обліковується заборгованість Товариства перед МТСБУ, яка дорівнює цій різниці.

Управління фондами від імені Товариства здійснює МТСБУ. Кошти, сплачені до цільового фонду страхових гарантій МТСБУ, відповідно до ЗУ № 1961-IV розміщені МТСБУ в банках, що мають рейтинг не нижче АА/Стабільний.

2.7. ЗАПАСИ

Показник	31.12.2020 р.	31.12.2021 р.
1	2	3
Запаси, всього:	6 969	1 031
в тому числі:		
- товари	6 134	20
- виробничі запаси	835	1 011

2.8. ДЕБІТОРСЬКА ЗАБОРГОВАНІСТЬ

Показник	Код рядка	31.12.2020 р	31.12.2021 р.
1	2	3	4
Дебіторська заборгованість, всього:		309 647	**445 325**
чиста вартість дебіторської заборгованості за товари роботи, послуги	1125	244 332	368 409
дебіторська заборгованість за виданими авансами	1130	51	266
дебіторська заборгованість за розрахунками з бюджетом	1135	1	31
дебіторська заборгованість з нарахованих доходів	1140	9 264	12 380
інша поточна дебіторська заборгованість	1155	55 999	64 238

Зміна кредитного ризику

Показник	2020	2021
1	2	3
На початок періоду	6 389	5 580
Коригування резерву	-2 990	-1 681
Нарахування резерву	2 181	584
Залишок на кінець періоду	5 580	4 483

Простроченої заборгованості в звітному періоді не виявлено.

2.9. ГРОШОВІ КОШТИ ТА ЇХ ЕКВІВАЛЕНТИ

Показник	Код рядка	На кінець 2020 р.	На кінець 2021 р.
1	2	3	4
Готівка	1166	173	83
Рахунки в банках	1167	156 903	52 796
Разом:	**1165**	**157 732**	**53 516**

Кредитна якість грошових коштів на рахунках банків

У таблиці далі надана інформація про кредитну якість грошових коштів станом на 31 грудня 2021 р. та 31 грудня 2020 р. залежно від кредитних рейтингів контрагентів.

Банки	2020 р.		2021 р.	
	тис. грн.	в т.ч. у іноземній валюті	тис. грн.	в т.ч. у іноземній валюті
1	2	3	4	5
З кредитним рейтингом від AA до uaAAA	157 732	1 358	52779	14248
NR			17	
Всього:	**157 832**	**1 358**	**52 796**	**14 248**

Активи, розміщені в банках, щодо яких прийнято рішення Національного банку України про віднесення до категорії неплатоспроможних, обліковуються на окремому бухгалтерському рахунку як інші активи з нарахуванням резерву знецінення.

Стаття 31 ЗУ № 85/96-ВР вимагає розміщувати страхові резерви з урахуванням їхньої безпеки, прибутковості, ліквідності і диверсифікації. Згідно з вимогами

Положення № 850, зазначені активи не враховані при розрахунку покриття страхових резервів.

2.10. ЧАСТКА ПЕРЕСТРАХОВИКІВ У СТРАХОВИХ РЕЗЕРВАХ

Показник	31.12.2020 р.	31.12.2021 р.
1	2	3
Частка перестраховиків у страхових резервах (р. 1180)	206 204	295 056
у тому числі частка перестраховиків у резервах незароблених премій	129 030	152 626
частка перестраховиків у резервах заявлених, але не виплачених, збитків	77 174	142 430

Оцінка частки перестраховиків у резервах незароблених премій здійснюється у порядку, за яким визначається оцінка резервів незароблених премій. Частка перестраховиків у резервах незароблених премій визнається на дату набрання чинності договору перестрахування.

Оцінка частки перестраховиків у резервах збитків здійснюється відповідно до умов договору перестрахування. Частка перестраховиків у резервах збитків визнається на дату подання заяви (повідомлення) про страховий випадок.

Основні перестраховики-резиденти станом на 31.12.2021 р.

№ з/п	Найменування перестраховика-резидента	Частка перестраховика-резидента у страхових резервах, грн.	Рейтинг фінансової надійності (стійкості) перестраховика-резидента
1	2	3	4
1	Альянс Україна ТДВ	274	uaAA Стандарт-Рейтинг
2	Бусін СК АТ	90	uaAA Експерт Рейтинг
3	Київська Русь СК ПрАТ	232	uaA+ Стандарт-Рейтинг
4	Колоннейд Україна СК ПрАТ	2 719	uaInsAA+ Рюрік НРА
5	Оранта НАСК	8 638	uaA- IBI-Rating
6	Перша СК ПрАТ	16 907	uaAA Експерт Рейтинг
7	ТАС Страхова група АТ	20 063	uaAins Кредит-Рейтинг
8	Українська Страхова Група СК ПАТ	3 372	uaAA Інститут аналізу ризиків
9	Українська Транспортна Страхова Компанія АТ	6 430	uaBBB-Експерт Рейтинг
	Сума	58 725	90%
Всього перестраховики-резиденти:		65 321	

Основні перестраховики-нерезиденти у страхових резервах станом на 31.12.2021 р.

№ з/п	Код країни	Найменування перестраховика-нерезидента	Сума	Рейтинг фінансової надійності (стійкості) перестраховика-нерезидента	За даними агентства
1	2	3	4	5	6
1	826	Aspen Insurance UK Limited	5 665	A-S&P	A-S&P
2	380	Assicurazioni Generali S.p.A.	14 708	A A.M.Best	A A.M.Best
3	250	AXA Corporate Solutions ASSURANCE	4 506	AA-S&P	AA-S&P
4	250	Chubb European Group SE	5 567	A++ A.M.Best	A++ A.M.Best
5	40	Credendo - Guaranrees and Speciality Risks	4 433	A-S&P	A-S&P
6	840	FACTORY MUTUAL INSURANCE COMPANY	41 827	A+ A.M.Best	A+ A.M.Best

№ з/п	Код країни	Найменування перестраховика-нерезидента	Сума	Рейтинг фінансової	За даними агентства

				надійності (стійкості) перестраховика-нерезидента	
1	2	3	4	5	6
7	276	Hannover Ruck SE	7 379	A+ A.M.Best	A+ A.M.Best
8	276	HDI Global Specialty SE	4 471	A+ S&P	A+ S&P
9	752	If Skadeforsikring AB Sweden	14 578	A+ S&P	A+ S&P
10	826	Lloyd's Syndicate	28 806	A+ S&P	A+ S&P
11	276	Munich Re	5 936	AA-S&P	AA-S&P
12	470	Starr Europe Insurance Limited	10 149	A A.M.Best	A A.M.Best
13	442	SWISS RE EUROPE S.A.	4 917	A+ A.M.Best	A+ A.M.Best
14	826	TT Club Mutual Insurance Limited	14 481	A- A.M.Best	A- A.M.Best
15	372	XL Insurance Company SE	4 561	AA-S&P	AA-S&P
16	826	XL Catlin Insurance Company UK Limited	5 733	A+ A.M.Best	A+ A.M.Best
Сума			**178 716**		**78%**
Всього перестраховики-нерезиденти:			**229 734**		

Методика формування і обліку технічних резервів відповідає ЗУ № 85/96-ВР, ЗУ № 1961-IV, Розпорядженню Державної комісії з регулювання ринків фінансових послуг «Про затвердження Правил формування, обліку та розміщення страхових резервів за видами страхування, іншими, ніж страхування життя» від 17.12.2004 р. № 3104.

Рейтинг фінансової надійності (стійкості) перестраховиків відповідає п. 2 та п. 3 Розпорядження Національної комісії, що здійснює державне регулювання у сфері ринків фінансових послуг «Про затвердження вимог до рейтингів фінансової надійності (стійкості) страховиків та перестраховиків-нерезидентів та порядку їх підтвердження та визнання такими, що втратили чинність, деяких розпоряджень державної комісії з регулювання ринків фінансових послуг України» від 11.07.2013 р. № 2262.

2.11. ВЛАСНИЙ КАПІТАЛ

Структура капіталу Товариства включає: акціонерний капітал, емісійний дохід, резерв з переоцінки нерухомості, інші резерви й накопичені збитки відповідно до Звіту про зміни у власному капіталі.

Резервний капітал сформований за рахунок нерозподіленого прибутку за рішенням Загальних зборів акціонерів та відповідно до Статуту Товариства.

Згідно з Протоколом річних Загальних зборів акціонерів № 67 від 29.04.2021 р., Резервний капітал було збільшено на 4 600 тис. грн. та станом на 31.12.2021 р. останній складає **18 097 тис. грн.**

Резервний капітал	Сума станом на	
	31.12.2020 р.	31.12.2021 р.
1	2	3
Резервний капітал	**13 497**	**18 097**
Величина сформованих страхових резервів на кінець звітного періоду, із них:	**75 479**	**76 653**
резерв катастроф	38 690	38 629
резерв коливань збитковості	36 789	38 024
Резервний капітал всього:	**88 976**	**94 750**

Зареєстрований, випущений акціонерний капітал, що перебуває в обігу, Товариства станом на 31.12.2021 р. складає **305 543 тис. грн.**, який розділений на 305 543 штук простих іменних акцій, номінальною вартістю 1 тис. грн. кожна.

	Кількість звичайних акцій, що перебувають в обігу (штук)	Акціонерний капітал

1	2	3
Залишок за станом на 31 грудня 2020 р.	305 543	305 543
Залишок за станом на 31 грудня 2021 р.	305 543	305 543

Змін розміру статутного капіталу у звітному періоді не здійснювалось. Останні зміни у складі акціонерів Товариства відбулися у 2017 р. Склад власників істотної участі відповідає вимогам чинного законодавства України. Статутний капітал Товариства сформовано внесками акціонерів в розмірі, що зафіксовано у Статуті Товариства.

Наявність сплаченого статутного фонду та гарантійного фонду станом на 31.12.2021 р.:

	Назва країни власника частки у статутному фонді страховика	У тис. грн.	У тис. євро (за курсом НБУ)
1	2	3	4
Сплачений статутний фонд (на кінець звітного періоду)	X	305 543	9 881
Частка нерезидентів у статутному фонді страховика за станом на кінець звітного періоду (у тис. грн.) всього	X	305 541	9 820
у тому числі вільні резерви страховика	КІПР	305 541	9 820
Гарантійний фонд (на кінець звітного періоду)	X	256 563	X
у тому числі вільні резерви страховика	X	-	X

Станом на 31.12.2021 р.:

- статутний капітал Товариства сформовано згідно з вимогами чинного законодавства та сплачено виключно грошовими коштами в розмірі **305 543 тис. грн.;**
- вартість чистих активів Товариства станом на 31.12.2021 р. становить **770 560 тис. грн.;**
- перевищення чистих активів над розміром Статутного капіталу відповідає вимогам ч. 3 ст. 155 Цивільного кодексу України від 06.01.2003 р. № 435-IV та складає **465 017 тис. грн.**

Власники звичайних акцій мають право на одержання дивідендів у міру їхнього оголошення, а також мають право одного голосу на акцію на річних і позачергових Загальних зборах акціонерів Товариства.

На виконання рішення Загальних зборів акціонерів, яке затверджене Протоколом № 67 від 29.04.2021 р. річних Загальних зборів акціонерів, нараховані дивіденди у розмірі **28 415 тис. грн.**, які станом на 31.12.2021 р. було сплачено. Виплату здійснено з розрахунку 93 гривні на 1 просту іменну акцію. Дивіденди за результатами господарської діяльності Товариства за 2020 рік нараховані до сплати в порядку, передбаченому законодавством України про депозитарну систему, зокрема Законами України «Про депозитарну систему України» від 06.07.2012 р. № 5178-VI, «Про акціонерні товариства» від 17.09.2008 р. № 514-VI та «Про ринки капіталу та організовані товарні ринки» від 23.02.2006 р. № 3480-IV.

Регулярний моніторинг рівня достатності капіталу дозволяє Товариству прогнозувати дотримання вимог відносно рівня достатності капіталу й завчасно виявляти необхідність додаткових капіталовкладень.

Станом на 31 грудня 2021 р. та 31 грудня 2020 р. діяльність Товариства відповідала вимогам відносно запасу платоспроможності, розміщення страхових резервів і інших нормативів, які встановлені Національним Банком.

2.12. СТРАХОВІ ТА ІНШІ ФІНАНСОВІ ЗОБОВ'ЯЗАННЯ

Всі зобов'язання за 2021 рік відображені в бухгалтерському обліку і, відповідно, у фінансовій та страховій звітності Товариства.
На цей час іншої інформації про зобов'язання, пов'язані з розглядом судових справ, у яких Товариство є учасником, потенційних податкових зобов'язань, позабалансових зобов'язань у вигляді гарантій, поручительства за третіх осіб та інших події, які виникли у 2021 році та мають суттєвий вплив на фінансовий стан Товариства, не виявлено.

2.12.1. Довгострокові забезпечення

Відповідно до законодавства України, страховики, які здійснюють обов'язкове страхування цивільної відповідальності власників транспортних засобів, зобов'язані формувати резерв коливань збитковості. Страховики, які здійснюють страхування ядерних ризиків, зобов'язані формувати резерв катастроф.

Чинним законодавством України передбачено формування інших видів резервів для забезпечення майбутніх витрат – резерв коливань збитковості, а за видами страхування ядерних ризиків – резерв катастроф. Тому Товариство формує та визнає їх як інші забезпечення, зміни яких відображаються у складі інших резервів, відображених у власному капіталі.

Відповідно до вимог п. 14 МСФЗ 4 «Страхові контракти», страховик не повинен визначати як зобов'язання будь-які резерви щодо ймовірних майбутніх страхових виплат, якщо такі страхові виплати виникають за страховими контрактами, які не існують на кінець звітного періоду. В той же час, якщо згідно із законодавством страховик повинен створювати такі резерви, то він відображає їх у складі інших резервів у капіталі як розподіл нерозподіленого прибутку, а не як витрати у Звіті про фінансові результати (про сукупний дохід).

2.12.2. Страхові резерви

Усі страхові резерви розраховуються окремо за кожним видом страхування:

Страхові резерви	Сума станом на	
	31.12.2020 р.	31.12.2021 р.
1	2	3
Величина сформованих технічних страхових резервів на кінець звітного періоду, рядок 1530, з них:	1 126 737	1 306 483
Зокрема резерви незароблених премій	737 742	873 441
Резерв заявлених, але не виплачених збитків	325 781	362 960
Резерв збитків, які виникли, але не заявлені	63 214	70 083

Наявність судових позовів щодо виконання страховиком зобов'язань за договорами страхування (перестрахування). Список суттєвих судових процесів станом на 31.12.2021 р.:

№ з/п	Позивач	Ціна позову	Суть спору
1	2	3	4
1	Півняк М.В.	1 353 тис. грн.	Стягнення страхового відшкодування за договором страхування Каско, розглядається судом апеляційної інстанції
2	ПП «Арт-Енерго»	1 230 тис. грн.	Стягнення страхового відшкодування за договором страхування Каско, розглядається судом першої інстанції
3	Александров О.В.	869 тис. грн.	Стягнення страхового відшкодування за договором страхування Каско, розглядається судом першої інстанції

Страхові резерви за наведеними вище позовами сформовані у повному обсязі до отримання судових рішень щодо них.

Представлення коштів сформованих страхових резервів

Категорії активів визначені ст. 31 ЗУ № 85/96-ВР для представлення страхових резервів. Страхові резерви станом на 31.12.2021 р. сформовані Товариством з урахуванням принципів безпечності, прибутковості, ліквідності, диверсифікованості та якості визначених прийнятних активів, встановлених ст. 31 ЗУ № 85/96-ВР та розділами II та III Положення № 850 та дотриманий норматив ризиковості операцій.

Розміщення страхових резервів в активах Товариства наведено в таблиці:

	Всього на 31.12.2020 р.	Технічні резерви	Всього на 31.12.2021 р.	Технічні резерви
1	2	3	4	5
Всього:	**1 279 058**	**1 172 072**	**1 501 500**	**1 327 461**
1) грошові кошти на поточних рахунках	157 085	157 085	52 795	52 778
Зокрема: 1.1) в іноземній валюті	29 380	29 380	14 247	14 247
2) банківські вклади (депозити)	365 802	363 054	450 255	404 609
у тому числі 2.1) в іноземній валюті	22 054	22 054	22 640	22 640
4) нерухоме майно	176 035	132 738	209 494	150 853
5) акції	55 459		52 720	
6) облігації	19 800	19 800	51 756	41 157
8) цінні папери, що емітуються державою	298 501	298 501	389 337	389 337
9) права вимоги до перестраховиків	206 203	200 721	295 055	288 642
Зокрема 9.1) до перестраховиків-нерезидентів	142 597	137 115	229 734	224 996
готівка	173	173	83	83

2.12.3. Перевищення фактичного запасу платоспроможності страховика над розрахунковим нормативним запасом платоспроможності

Назва показника	Станом на 31.12.2020 р.	Станом на 31.12.2021 р.
1	2	3
Фактичний запас платоспроможності (нетто-активи):		
– загальна сума активів - сума нематеріальних активів - загальна сума зобов'язань - величина сформованих резервів із страхування	667 911	717 002
Нормативний запас платоспроможності для страховиків, які здійснюють види страхування, інші, ніж страхування життя	268 383	317 871
Величина перевищення фактичного запасу платоспроможності страховика над розрахунковим нормативним запасом	399 528	399 131

Товариство станом на 31 грудня 2021 р. виконує вимоги Положення № 850.

2.13. КРЕДИТОРСЬКА ЗАБОРГОВАНІСТЬ ЗА ТОВАРИ, РОБОТИ, ПОСЛУГИ ТА ІНШІ ПОТОЧНІ ЗОБОВ'ЯЗАННЯ

Зобов'язання за виплатами страхових відшкодувань

Зобов'язання визнаються на дату затвердження страхового акту, який є підставою для нарахування в бухгалтерському обліку страхового відшкодування, та відображаються у Звіті про фінансовий стан за номінальною вартістю.

Зобов'язання за розрахунками з перестраховиками

Зобов'язання визнаються на дату початку дії договору перестрахування та відображаються в обліку відповідно до умов договору перестрахування.

Аванси, отримані за договорами страхування

Попередня оплата – це суми премії, отримані до виникнення дебіторської заборгованості за нарахованими страховими преміями. У зв'язку з цим отримані суми попередньої оплати відображаються як зобов'язання з прямого страхування до початку дії договору страхування, а також до дати сплати премії (у випадку сплати страхової премії за чинними договорами раніше, ніж визначено договором).

Заборгованість за агентською винагородою страховим агентам

Заборгованість за агентською винагородою страховим агентам в бухгалтерському обліку визнається на дату підписання актів виконаних робіт з такими агентами.

Сума агентської винагороди визначається відповідно до ставок агентської винагороди за видами страхування, які встановлюються наказом Голови Правління, до сплачених страхових платежів за договорами, укладеними за посередництвом агентів.

Кредиторська заборгованість та інші поточні зобов'язання

Показник	2020 р.	2021 р.
1	2	3
Кредиторська заборгованість за товари, роботи, послуги та інші поточні зобов'язання (р. 1615 + 1650 + 1690), у тому числі:	**240 165**	**374 570**
Інша поточна кредиторська заборгованість	7 309	8 720
Перед страхувальниками (перестрахувальниками) за договорами страхування (перестрахування), в тому числі:	232 856	365 850
заборгованість за страховими виплатами	27 592	53 436
з якої заборгованість з простроченим терміном виплати	0	0
заборгованість перед страхувальниками	66 321	20 027
перед перестраховиками за договорами перестрахування	138 942	172 450

Інші зобов'язання

Показник	2020 р.	2021 р.
1	2	3
Нефінансові зобов'язання		
Заробітна плата й відрахування в соціальні фонди (р. 1625+1630)	6 636	8 292
Кредиторська заборгованість по податках і зборам (р. 1620)	14 400	22 234
Інші поточні зобов'язання (р.1660)	19 888	22 233
Кредиторська заборгованість за розрахунками з учасниками (р. 1640)	24 061	0
Всього інших зобов'язань:	**64 985**	**52 759**

Товариство не отримувало кредитів та інших позик протягом звітного періоду, у тому числі поворотної фінансової допомоги. Заборгованість за кредитами чи позиками станом на 31.12.2021 р. відсутня.

2.14. ВИЗНАННЯ ДОХОДІВ І ВИТРАТ

Згідно з результатами діяльності, за 2021 рік нараховано страхових премій на суму **2 000 174 тис. грн.**, за аналогічний період 2020 року цей показник складав **1 645 452 тис. грн.**, у тому числі за видами страхування:

Показник	2020 р.	2021 р.
1	2	3
Особисте страхування	489 385	618 536
Майнові види страхування	757 512	838 259
Страхування відповідальності	398 555	543 379
Всього:	**1 645 452**	**2 000 174**

Суми отриманих доходів та понесених витрат

Показник	2020 р.	2021 р.
1	2	3

Показник	2020 р.	2021 р.
Чисті зароблені страхові премії:		
Премії підписані, валова сума	1 645 452	2 000 174
Премії, передані у перестрахування	(308 865)	(468 441)
Зміна резерву незароблених премій, валова сума	(123 830)	(136 698)
Зміна частки перестраховиків у резерві незароблених премій	554	75 452
Всього	**1 213 311**	**1 471 487**
Собівартість реалізованої продукції (товарів, робіт, послуг):	**(191 200)**	**(203 525)**
в тому числі:		
Матеріальні витрати (типографські затрати та канцтовари)	(3 631)	(4 001)
Амортизаційні відрахування	(8 806)	(9 438)
Оплата праці	(73 358)	(88 442)
Витрати на ЄСВ	(16 907)	(20 378)
Амортизація аквізиційних витрат	(6 998)	(6 726)
Розрах. зі страхов. посередниками з врегулювання збитків	(17 800)	(18 782)
Огляд майна перед страхуванням	(23 698)	(20 321)
Тантьєма	(17)	(29)
Обслуговування інформаційних систем	(2 401)	(2 016)
Витрати на відрядження та юридичні послуги	(3 747)	(341)
Витрати по ОСЦВ (дод) через МТСБУ	(7 195)	(7 544)
Інші витрати	(26 803)	(25 507)
Чисті понесені збитки за страховими виплатами	**650 790**	**835 858**

На дату затвердження звітності відсутня інформація про події, що не відображені у звітності Товариства за 2021 рік, але існує додаткова інформація про фінансовий стан, зокрема:

- щодо виникнення зобов'язань, що пов'язані з розглядом судових справ, у яких учасником є Товариство;
- наявність судових позовів щодо виконання страховиком зобов'язань за договорами страхування (перестрахування);
- та інші фінансові зобов'язання (гарантії, поручительства за третіх осіб, інші безвідкличні позабалансові зобов'язання тощо).

Фінансові доходи

Товариство зазнає впливу коливань ринкових процентних ставок на свій фінансовий стан та грошові потоки. Процентна маржа може збільшуватися або зменшуватися в результаті таких змін або призводити до збитків у випадку виникнення несподіваних змін.

Фінансові доходи за рік, що закінчився 31 грудня, що відображені в р. 2220 Звіту про сукупний дохід, представлені таким чином:

Показник	2020 р.	2021 р.
1	2	3
Дивіденди від володіння акціями	0	3 004
Процентні доходи за депозитами та залишками на поточних рахунках	34 902	36 474
Процентні доходи по ОВДП	39 662	52 172
валютні доходи по ОВДП	29 381	0
Розрахунки з ЦСРФ	20 006	3 526
Продаж акцій та інші доходи	49	0
Всього:	**124 020**	**95 175**

Інші операційні доходи

Інші операційні доходи за рік, що закінчився 31 грудня, представлені наступним чином:

Показник	2020 р.	2021 р.
1	2	3
Регресні доходи	30 407	54 056
Дохід з надання послуг іншим страховикам	8 166	10 612
Прибуток 3% на ведення справ	3 117	3 059
Доходи за системою прямого врегулювання збитків цивільної відповідальності	1 493	2 124
Інші доходи від операційної діяльності	1 322	986
отримані пені, штрафи, неустойки	204	8 147
Дохід від списання кредиторської заборгованості	2 374	0
Франшиза	76	4
Всього:	**47 159**	**78 987**

Адміністративні витрати

Адміністративні витрати за рік, що закінчився 31 грудня, представлені наступним чином:

Показник	2020 р.	2021 р.
1	2	3
Заробітна плата та соціальні виплати, пов'язані з заробітною платою	41 863	46 001
Інші услуги сторонніх організацій	17 496	21 034
Консультаційні, юридичні та аудиторські послуги	1 480	4 109
Витрати матеріалів	923	987
Амортизація основних засобів	6 300	6 896
Послуги зв'язку	3 672	2 949
Резерви невикористаних відпусток	3 700	5 181
Амортизація нематеріальних активів	3 364	3 708
Витрати на автотранспорт	310	578
Страхування майна	379	350
Службові відрядження	56	32
Ремонт основних засобів	40	113
Підготовка кадрів та навчання	16	1
Резерви премій	9 515	15 216
Всього:	**89 073**	**107 107**

Витрати на збут

Витрати на збут за рік, що закінчився 31 грудня звітного року, представлені наступним чином:

Показник	2020 р.	2021 р.
1	2	3
Амортизація агентських витрат	213 863	247 446
Розрахунки зі страховими посередниками додаткові	9 028	10 414
Заробітна плата та соціальні виплати, пов'язані з з/п	3 594	4 839
представницькі та реклама	6 661	7 287
Витрати матеріалів	252	184
Електроенергія, вода, газ та охорона та оренда	1 121	1 188
Амортизація	107	88
Консультаційні, юридичні та аудиторські послуги	242	557
Резерви невикористаних відпусток	216	309
Інші послуги	47	174
Всього:	**235 131**	**272 486**

Інші операційні витрати

Інші операційні витрати за рік, що закінчився 31 грудня, представлені наступним чином:

Інші операційні витрати	2020 р.	2021 р.
1	2	3
Витрати від інвестицій в дочірні підприємства	12 365	0
Списання резервів сумнівних боргів	0	5 730
Витрати від кредитних збитків (до 01.01.2018 р. від списання сумнівних та безнадійних боргів)	1 796	2 172
Інше, Неустойки, штрафи, відшкодування	0	456
Всього:	**14 161**	**8 358**

Інші витрати	2020 р.	2021 р.
1	2	3
Витрати на благодійність та матеріальну допомогу	391	537
Інше	2 506	1 759
Всього:	**2 896**	**2 295**

Фінансові витрати

Фінансові витрати за рік, що закінчився 31 грудня, представлені таким чином:

	2020 р.	2021 р.
1	2	3
Амортизація премії за ОВДП	10 787	12 806
Переоцінка ОВДП	0,00	5 802
Всього:	**10 787**	**18 608**

2.15. ПОДАТОК НА ПРИБУТОК

Відповідно до законодавства України, у звітному періоді ставка податку на прибуток з доходу за договорами страхування і співстрахування становила 3%, за іншими доходами – 18%.

Основні компоненти витрат з податку на прибуток:

Показник	2020 р.	2021 р.
1	2	3
Податок на прибуток		
Поточний податок на прибуток за ставкою 18%	23 718	21 735
Поточний податок на прибуток за ставкою 3%	47 772	57 931
Відстрочений податок на прибуток	404	189
Всього витрат з податку на прибуток	**71 894**	**79 854**

Зобов'язання з відстроченого податку

Узгодження теоретичного значення податку на прибуток та фактичних витрат з цього податку виглядає наступним чином:

Показник	2020 р.	2021 р.
1	2	3
Дохід за договорами страхування і співстрахування	1 645 452	2 000 174
Податок на прибуток від страхової діяльності у податковому обліку (ставка податку 3%)	47 772	57 931
Прибуток до оподаткування за даними фінансової звітності	163 885	167 714
Різниці, які виникають згідно з ПКУ	-32 082	-46 310
Прибуток за рік у податковому обліку	131 803	121 404
Витрати з податку на прибуток у податковому обліку (ставка податку 18%)	23 718	21 735
Вплив тимчасових різниць	404	189
Всього витрати з податку на прибуток:	**71 894**	**79 854**

У 2021 та 2020 рр. нараховані ВПА та зменшення ВПЗ проведені згідно з передбаченою ПКУ ставкою оподаткування податком на прибуток в розмірі 18%.

2.16. УПРАВЛІННЯ ФІНАНСОВИМИ І СТРАХОВИМИ РИЗИКАМИ

Наказом № 80 від 27.06.2014 р. затверджено «Стратегію управління ризиками» (далі – СУР) та Методику реалізації системи управління ризиками Товариства.

Основними задачами системи управління ризиками є:

- забезпечення реалізації стратегії Товариства;
- вчасна адаптація Товариства до змін у внутрішньому та зовнішньому середовищі;
- забезпечення ефективного функціонування Товариства, його стабільності і перспектив розвитку;
- вивчення та моделювання можливих наслідків ризик-події;
- забезпечення контролю над ризиками за рахунок опису та оцінки всіх ризиків Товариства, ефективної системи моніторингу ризиків та своєчасного виявлення нових ризиків;
- визначення методів оцінки ризиків;
- розробка заходів щодо мінімізації ризиків.

Учасники системи управління ризиками:

- Наглядова рада – орган, що приймає рішення щодо важливих питань стратегії та реалізації СУР, зокрема затверджує зміни до документу «Стратегії управління ризиками»;
- Правління – орган, що відповідає за практичну реалізацію основних елементів СУР, приймає рішення щодо стратегії і реалізації системи управління ризиками;
- Комітет з ризиків – комітет при Правлінні Товариства, що визначає стратегію і стандарти Товариства з управління ризиками, бере участь у розгляді основних параметрів виділених ризиків, а також здійснює постійний моніторинг ефективності процесу управління ризиками, приймає рішення щодо нестандартних ситуацій в СУР.

Політика й процедури з управління ризиками

Система управління ризиками включає в себе наступні процедури:

- ідентифікація ризику;
- облік і оцінка ризиків;
- моніторинг ризику;
- управління ризиками та моніторинг реалізації заходів із управління ризиками;
- звітування, інформація та комунікація;
- навчання співробітників в рамках впровадження системи управління ризиками.

У Товаристві застосовуються чотири способи управління ризиками:

1. Зниження та контроль ризику (З) – здійснення дій щодо зниження ймовірності або впливу ризику.
2. Передача ризику (П) – передача потенційних збитків, пов'язаних з ризиком, третій стороні, що володіє можливістю контролювати даний ризик. Прикладами таких дій може служити передача ризику в перестрахування.
3. Прийняття ризику (Пр) – не проводиться ніяких додаткових дій щодо зниження ризику, здійснюється моніторинг його значимості.

Прийняття ризику можливо тільки в тому випадку, якщо він не перевищує визначений у Товариства ризик-апетит.

Прийняття ризику, що перевищує ризик-апетит Товариства, можливо тільки за рішенням Правління Товариства.

4. Уникнення ризику (И) – повне припинення діяльності, що призводить до ризику. Прикладом таких дій є відмова від страхування всіх ризиків з певної групи.

Визначивши спосіб реагування на ризик, Товариство визначає контрольні процедури (заходи щодо реагування на ризики), необхідні для забезпечення належного й своєчасного реагування на ризики.

Для визначення контрольних процедур розробляються План дій з управління ризиком і План надзвичайних заходів (для ризиків з високою швидкістю реалізації). За належне функціонування системи контролю за управлінням ризиками відповідає Правління Товариства, до функцій якого також входить управління ключовими ризиками, схвалення політик і процедур з управління ризиками та схвалення великих (значних) угод.

В організаційній структурі Товариства є відділ актуарних розрахунків, співробітники якого здійснюють розрахунки законодавчо необхідних показників та коефіцієнтів і надають допомогу співробітникам підрозділів Товариства з розрахунками для прийняття рішень з управління страховими ризиками.

Сміян Олена Володимирівна, провідний актуарій Товариства, має Свідоцтво про відповідність кваліфікаційним вимогам до осіб, які можуть займатися актуарними розрахунками № 01-023 від 10.01.2017 р. з видів страхування, інших, ніж страхування життя, строк дії свідоцтва необмежено.

Валютний ризик

У Товариства є активи й зобов'язання, виражені в декількох іноземних валютах. Валютний ризик виникає у випадках, коли наявні або прогнозовані активи, виражені в якій-небудь іноземній валюті, більше або менше по величині наявних або прогнозованих зобов'язань, виражених у тій же валюті.

Структура фінансових та страхових активів, а також зобов'язань у розрізі валют станом на 31.12.2020 р. та 31.12.2021 р. може бути представлена наступним чином.

Схильність до валютного ризику

31 грудня 2020 р.	Код рядка	Гривневий еквівалент активів у валюті		Грн.	Всього
		USD	EUR		
1	2	3	4	5	6
Довгострокові фінансові інвестиції: які обліковуються за методом участі в капіталі інших підприємств	1030				157 667
інші фінансові інвестиції	1035				74 168
Залишок коштів у централізованих страхових резервах	1065	3 018	5 782	193 110	201 910
Дебіторська заборгованість за: - продукцію, товари, роботи, послуги	1125	3 091			244 332
- за виданими авансами	1130				51
Дебіторська заборгованість з нарахованих доходів	1140	306			9 264
Інша поточна дебіторська заборгованість	1155				55 999
Поточні фінансові інвестиції	1160	140 665		481 374	622 039
Гроші та їх еквіваленти	1165	28 243	1 137		157 732
31 грудня 2020 р.	**Код рядка**	**Гривневий еквівалент активів у валюті**		**Грн.**	**Всього**
		USD	**EUR**		
1	2	3	4	5	6

Частка перестраховика у страхових резервах	1180	5 773	97 325	103 106	206 204
Всього активи		**181 096**	**104 244**	**777 590**	**1 729 386**
Страхові резерви	1530	-43 047	-115 491	-968 199	-1 126 737
Поточна кредиторська заборгованість за розрахунками з учасниками	1640			-24 061	-24 061
Поточна кредиторська заборгованість за страховою діяльністю	1650	-10 054	-40 418	-182 384	-232 856
Інші поточні зобов'язання	1690			-7 309	-7 309
Всього пасиви		**-53 101**	**-155 909**	**-1 181 953**	**-(1 390 963)**
Чиста схильність до валютного ризику		**127 995**	**-51 665**	**-404 363**	**(338 423)**
%% впливу		38%	-15%	-119%	100%

31 грудня 2021 р.	Код рядка	Гривневий еквівалент активів у валюті		Грн.	Всього
		USD	EUR		
1	2	3	4	5	6
Довгострокові фінансові інвестиції: які обліковуються за методом участі в капіталі інших підприємств	1030			157 427	157 427
Інші фінансові інвестиції	1035			190 673	190 673
Залишок коштів у централізованих страхових резервах	1065	17 445	15 298	174 804	207 547
Дебіторська заборгованість за: - продукцію, товари, роботи, послуги	1125			368 409	368 409
- за виданими авансами	1130			266	266
Дебіторська заборгованість з нарахованих доходів	1140	59		12 321	12 380
Інша поточна дебіторська заборгованість	1155	2 263	1 793	60 183	64 238
Поточні фінансові інвестиції	1160	22 641		690 159	712 800
Гроші та їх еквіваленти	1165	2 058	12 189	39 268	53 516
Частка перестраховика у страхових резервах	1180	33 809	83 978	177 268	295 056
Всього активи		**78 275**	**113 258**	**1 870 779**	**2 062 312**
Страхові резерви	1530	-61 380	-192 204	-1 052 899	-1 306 483
Поточна кредиторська заборгованість за страховою діяльністю	1650		-38 423	-327 428	-365 851
Інші поточні зобов'язання	1690			-8 721	-8 721
Всього пасиви		**-61 380**	**-230 627**	**-1 389 048**	**-(1 681 055)**
Чиста схильність до валютного ризику		**16 895**	**-117 369**	**481 731**	**(381 257)**
%% впливу		4%	-31%	126%	100%

Цей аналіз проводився за вирахуванням податків та на підставі змін валютних курсів, які з точки зору Товариства є найбільш ймовірними станом на кінець звітного періоду. Аналіз передбачає, що решта змінних, особливо відсоткові ставки, залишаються незмінними.

Активи, виражені у валюті, загалом перевищують зобов'язання, виражені у валютних коштах, тому в умовах прогнозованого зростання валютного курсу валютний ризик не має негативного впливу на фінансовий стан Товариства.

Моніторинг відсоткових ставок за фінансовими інструментами Товариства подано нижче:

Фінансові активи	Середньорічні процентні ставки за	
	2020 р.	2021 р.
	у гривні	
1	2	3
Короткострокові депозити терміном більше 3 місяців	5,0-10,25%	6,5-10,0%

Чутливість до змін відсоткових ставок

Наведена далі таблиця відображає чутливість чистого результату за рік, що закінчився 31 грудня, та власного капіталу до можливих змін відсоткових ставок на

3%, якщо вони відбудуться з початку року. Ці зміни вважаються обґрунтовано можливими на основі спостереження за поточними ринковими умовами. Розрахунки здійснено для депозитів, адже зміна відсоткової ставки за депозитами, розміщеними на термін до 3-х місяців, не розглядається як така, що може мати суттєвий вплив на Товариство.

Аналіз кредитного ризику

Вплив кредитного ризику, тобто ризику невиконання контрагентами договірних зобов'язань, обмежується фінансовою дебіторською заборгованістю, довгостроковими та поточними фінансовими інвестиціями та залишками грошових коштів, як представлено нижче.

Схильність до кредитного ризику

31 грудня 2020 р.	Код рядка	Україна	Інші країни	Гривневий еквівалент активів у валюті		Грн.	Всього
				USD	EUR		
1	2	3	4	5	6	7	8
Довгострокові фінансові інвестиції: які обліковуються за методом участі в капіталі інших підприємств	1030	157 667				157 667	157 667
інші фінансові інвестиції	1035	74 188				74 188	74 188
Залишок коштів у централізованих страхових резервах	1085	193 110		3 018	5 782	193 110	201 910
Дебіторська заборгованість за продукцію, товари, роботи, послуги	1125	241 241		3 091		241 241	244 332
Дебіторська за виданими авансами	1130	51				51	51
Дебіторська заборгованість з нарахованих доходів	1140	8 958		306		8 958	9 264
Інша поточна дебіторська заборгованість	1155	55 999				55 999	55 999
Поточні фінансові інвестиції	1160	622 039		0		622 039	622 039
Гроші та їх еквіваленти	1165	157 732		0	0	157 732	157 732
Частка перестраховика у страхових резервах	1180	103 106		5 773	97 325	103 106	206 204
Всього:		1 614 091	0	12 188	103 107	1 614 091	1 729 386
%% активів схильних до кредитного ризику		37,69%	0,00%	0,00%	0,00%	37,69%	37,69%
%% розподілу активів по регіональній ознаці		93%	0%	1%	6%	93%	100%

31 грудня 2021 р.	Код рядка	Україна	Інші країни	Гривневий еквівалент активів у валюті		Грн.	Всього
				USD	EUR		
1	2	3	4	5	6	7	8
Довгострокові фінансові інвестиції, які обліковуються за методом участі в капіталі інших підприємств	1030	157 427				157 427	157 427
інші фінансові інвестиції	1035	190 673				190 673	190 673
Залишок коштів у централізованих страхових резервах	1065	174 804		17 445	15 298	174 804	207 547

31 грудня 2021 р.	Код рядка	Україна	Інші країни	Гривневий еквівалент активів у валюті		Грн.	Всього
				USD	EUR		
1	2	3	4	5	6	7	8

Дебіторська заборгованість за: -товари, роботи, послуги	1125	368 409		0		368 409	368 409
-за виданими авансами	1130	266				266	266
Дебіторська заборгованість з нарахованих доходів	1140	12 321		59		12 321	12 380
Інша поточна дебіторська заборгованість	1155	60 183	4 055	2 263	1 793	60 183	64 238
Поточні фінансові інвестиції	1160	690 159		22 641		690 159	712 800
Гроші та їх еквіваленти	1165	39 268		2 058	12 189	39 268	53 516
Частка перестраховика у страхових резервах	1180	177 268	117 788	33 809	83 978	177 268	295 056
Всього:		**1 870 779**	**121 843**	**78 275**	**113 258**	**1 870 779**	**2 062 312**
%% активів схильних до кредитного ризику		33,47%	0,00%	1,10%	0,00%	33,47%	34,56%
%% розподілу активів по регіональній ознаці		91%	6%	4%	5%	91%	100%

Максимальний рівень ризику дефолту контрагента Товариства представлений в таблиці. Ризик дефолту контрагента Товариства зосереджений в основному в Україні.

Товариство здійснює постійний моніторинг невиконання зобов'язань клієнтами та іншими контрагентами, визначених на індивідуальній основі, та вводить цю інформацію в свої процедури контролю кредитного ризику.

Визначаючи суму очікуваного відшкодування дебіторської заборгованості та фінансових інвестицій, Товариство розглядає будь-яку зміну кредитної якості дебіторської заборгованості та об'єктів інвестування з моменту первинного її виникнення до звітної дати.

Кредитний ризик для грошових коштів на поточному рахунку та депозитів, що розміщені на рахунках банків на короткий термін, є незначним, оскільки Товариство має справу з банками з високою репутацією та зовнішніми кредитними рейтингами, що підтверджують їх високу якість.

З точки зору Товариства, високим є кредитний ризик за іншими оборотними активами, які представлені в Звіті про фінансовий стан за вирахуванням знецінення. У складі цих інших оборотних активів є заборгованість банків, які на даний час перебувають в стані ліквідації, з повернення депозитних коштів. Знецінення такої заборгованості Товариство здійснило в обсязі 100%.

Ризик ліквідності

Ризик ліквідності являє собою ризик того, що Товариство матиме труднощі у виконанні обов'язків, пов'язаних із зобов'язаннями. Товариство зазнає впливу щоденних потреб стосовно доступних грошових ресурсів. Керівництво Товариства здійснює управління ризиком ліквідності. Керівництво здійснює моніторинг місячних ковзних прогнозів щодо потоків грошових коштів Товариства. Товариство намагається підтримувати стабільну базу фінансування, яка, в основному, включає торгову та іншу кредиторську заборгованість. Фінансовий відділ проводить моніторинг позиції ліквідності і регулярні стрес-тестування ліквідності за різноманітними сценаріями, які охоплюють як нормальні, так і жорсткі ринкові умови.

Управління капіталом

Цілями Товариства у процесі управління капіталом є гарантувати здатність Товариства продовжувати свою діяльність на безперервній основі, щоб забезпечити надходження прибутків для власників та вигід для інших зацікавлених сторін, а також підтримувати оптимальну структуру капіталу для зменшення вартості капіталу. Щоб підтримувати або коригувати структуру капіталу Товариство може коригувати суму дивідендів, які виплачуються учасникам, повертати статутний капітал учасникам та отримувати внески капіталу від власників.

2.17. УМОВНІ ЗОБОВ'ЯЗАННЯ

Умовні податкові зобов'язання

Товариство здійснює операції в одній податковій юрисдикції. Податкова система України характеризується наявністю часто мінливих нормативних документів, які містять неоднозначні, часом суперечливі формулювання, з можливістю інтерпретацій з боку податкових органів, які мають право нараховувати й стягувати значні штрафи та пені.

Керівництво вважає, що станом на 31 грудня 2021 р. та 31 грудня 2020 р. у Товариства не існує умовних податкових зобов'язань.

На думку Керівництва, податкові зобов'язання повністю відображені в цій фінансовій звітності, виходячи з інтерпретації Керівництвом чинного податкового законодавства України, офіційних коментарів нормативних документів. Однак, беручи до уваги той факт, що інтерпретації податкового законодавства різними контролюючими органами можуть відрізнятися від думки Керівництва, у випадку застосування фінансових стягнень з боку контролюючих органів їхній вплив на фінансовий стан Товариства може бути суттєвим.

2.18. СИСТЕМА ВНУТРІШНЬОГО КОНТРОЛЮ

2.18.1. Адекватність технічних резервів

Методи, застосовані актуаріями Товариства для проведення перевірки адекватності страхових зобов'язань

Перевірка адекватності страхових зобов'язань (liability adequacy test – LAT). Методика LAT тесту передбачає порівняння розміру сформованого резерву незароблених премій, зменшеного на розмір відповідних відстрочених аквізиційних витрат, з поточною вартістю майбутніх грошових потоків за договорами.

Перевірка достатності резервів збитків (run-off test) здійснюється щодо резервів збитків, сформованих на попередні звітні періоди. Методика перевірки достатності резервів збитків на попередню звітну дату (run-off test) передбачає порівняння сформованого резерву збитків на цю дату з сумою здійснених після цієї дати страхових виплат за страховими випадками, що сталися до попередньої звітної дати, та сформованих резервів збитків за такими страховими випадками на звітну дату.

Станом на 31 грудня 2021 р. проведено стрес-тестування технічних резервів згідно з Розпорядженням Національної комісії, що здійснює державне регулювання у сфері ринків фінансових послуг «Про затвердження Вимог щодо регулярного проведення стрес-тестування страховиками та розкриття інформації щодо ключових ризиків та результатів проведених стрес-тестів» від 13.02.2014 р. № 484. При реалізації всіх стресових подій, визначених Розпорядженням, у Товариства вистачає запасу платоспроможності і він відповідає вимогам достатності покриття резервів активами.

Перевірку адекватності страхових зобов'язань щодо тестування технічних резервів Товариства станом на 31.12.2021 р. проведено незалежним актуарієм Сміян О.В. (свідоцтво № 01-023 від 10/01/2017 р.). За висновком актуарія, сума резервів, сформованих Товариством на 31.12.2021 р., є достатньою, щоб відповідати своїм зобов'язанням.

Резерви, які брали участь у розрахунках:

- **Резерв незароблених премій**

Товариство розраховує резерв незароблених премій методом 1/365 згідно з вимогами чинного законодавства. Для тесту на адекватність був використаний резерв незароблених премій, розрахований згідно з принципами МСФЗ методом 1/365 та сформований Товариством.

– **Відкладені аквізиційні витрати (DAC)**

Товариство формує DAC, розраховуючи їх методом 1/365. Для тесту на адекватність були використані DAC, розраховані згідно з принципами МСФЗ методом 1/365 та сформовані Товариством.

– **Резерв збитків**

Резерв заявлених збитків Товариство формує за першим зверненням. Резерв збитків, що виникли, але не заявлені (IBNR), Товариство формує з усіх видів страхування, як це вимагає МСФЗ 4 «Страхові контракти». Для LAT були використані найкращі оцінки IBNR, отримані актуарно.

– **Витрати на врегулювання збитків**

Для цього показника використовувались всі витрати, пов'язані з асистуючими товариствами, аварійними комісарами, та інші витрати, що прямо відносяться до кожної страхової справи.

– **Адміністративні та інші прямі витрати на супроводження бізнесу**

Для цього показника використовувались витрати на обслуговування бізнесу та інші прямі витрати від страхової діяльності, що не були враховані в попередніх пунктах.

LAT-тест проводився на рівні агрегації по всьому портфелю. Актуарій вважає, що Товариство сформувало достатньо резерву незароблених премій, щоб відповідати майбутнім зобов'язанням за діючими на звітну дату договорами.

Run off тест проводився ретроспективно. При проведенні тесту на адекватність враховувалися регреси. Отже, станом на 31.12.2021 р. Товариство достатньо сформувало резервів збитків, щоб відповідати своїм зобов'язанням, що виникли на звітну дату.

2.18.2. Внутрішній аудит

Проведення внутрішніх перевірок у Товаристві протягом 2021 року здійснювалось відділом внутрішнього аудиту згідно із затвердженим планом перевірок.

Перевірені такі питання:

- організація страхування, дотримання вимог страхового законодавства в частині оформлення страхової документації, дотримання тарифної політики, забезпечення порядку оприбуткування страхових платежів тощо;
- організація співпраці та розрахунків зі страховими агентами, страховими посередниками;
- дотримання вимог Закону України «Про запобігання та протидію легалізації (відмиванню) доходів, одержаних злочинним шляхом, фінансуванню тероризму та фінансуванню розповсюдження зброї масового знищення» від 06.12.2019 р. № 361-IX;
- організація та ведення бухгалтерського обліку, зокрема, контроль за наявністю, своєчасністю та якістю оформлення первинних документів, контроль витрат за господарськими операціями та використання коштів Товариства тощо;
- стан обліку, використання та списання бланків суворої звітності (страхових

полісів);
- стан використання службового автотранспорту;
- інші питання.

За результатами роботи за 2021 рік відділ внутрішнього аудиту надав звіт про результати роботи Наглядовій Раді та Правлінню Товариства.

Впродовж звітного періоду регулярно проводяться спеціальні перевірки, складено оперативні аудиторські висновки, плани заходів щодо усунення порушень.

Впродовж 2021 року відділом внутрішнього аудиту здійснювався внутрішній контроль за дотриманням законів, нормативно-правових актів України та рішень органів управління Товариства та контроль за дотриманням законодавства щодо фінансового моніторингу та запобігання, протидії легалізації (відмиванню) доходів, одержаних злочинним шляхом або фінансуванню тероризму.

Налагоджено контроль за виконанням структурними підрозділами вказівок і рекомендацій щодо виправлення недоліків, виявлених в ході перевірок.

2.19. ПОВ'ЯЗАНІ СТОРОНИ

Пов'язаними сторонами Товариства вважаються: підприємства, які перебувають під контролем або суттєвим впливом Товариства; підприємства і фізичні особи, які прямо або опосередковано здійснюють контроль Товариства або суттєво впливають на його діяльність, близькі члени родини таких фізичних осіб, а також вищий управлінський персонал.

У процесі оцінки операцій між пов'язаними сторонами Товариство використовує:

- метод порівняльної неконтрольованої ціни (застосовується ціна, яка визначається за ціною на аналогічну готову продукцію (товари, роботи, послуги), що реалізується непов'язаному з продавцем покупцеві за звичайних умов діяльності);
- метод «витрати плюс», згідно з яким застосовується ціна, що складається з собівартості готової продукції (товарів, робіт, послуг), яку визначає продавець, і відповідної націнки.

Перелік пов'язаних сторін Товариства станом на 31.12.2021 р.:

- юридична особа, яка безпосередньо володіє корпоративними правами: LOVINGTON HOLDINGS LIMITED;
- провідний управлінський персонал;
- АТ «БАНК КРЕДИТ ДНІПРО»;
- дочірні та асоційовані підприємства, зокрема:
  - АТ «СК «ІНГО Життя»;
  - ТОВ «Медичний центр «Наша Родина».

Участь Товариства в інших фінансових установах:

- АТ «СК «ІНГО Життя»: країна реєстрації – Україна, код за ЄДРПОУ – 3533145, фінансова установа, реєстраційний номер 11102048 від 04.09.2007 р., вид економічної діяльності за КВЕД – 65.11 – Страхування життя.

Статутний капітал АТ «СК «ІНГО Життя» сформовано повністю. АТ «СК «ІНГО Життя» виконує нормативи щодо формування капіталу та дотримується вимог забезпечення платоспроможності. Частка Товариства у статному капіталі АТ «СК «ІНГО Життя» станом на 31.12.2020 р. та 31.12.2021 р. становить 99,994285%.

Участь Товариства в інших підприємствах:

- ТОВ «Медичний центр «Наша родина»: країна реєстрації – Україна, код за ЄДРПОУ – 38123764, вид економічної діяльності за КВЕД – 86.21 – Загальна медична практика.

Загальний внесок Товариства у статутний капітал з дати створення становить 100%.

Операції з пов'язаними сторонами

У 2021 році Товариством було надано послуги страхування дочірнім компаніям:

АТ «СК ІНГО Життя»

№ з/п	Послуга страхування	Сума, тис. грн.
1	2	3
1	КАСКО страхування автотранспортних засобів	23
2	Добровільне страхування від нещасних випадків	4
3	Страхування ЦВ на території України (обов'язкове)	2
	Всього:	**29**

ТОВ «Медичний центр «Наша родина»

№ з/п	Послуга страхування	Сума, тис. грн.
1	2	3
1	КАСКО страхування автотранспортних засобів	57
2	Страхування ЦВ на території України (обов'язкове)	5
	Всього:	**62**

ТОВ «Медичний центр «Наша родина» користувалось послугами оренди нерухомого майна Товариства за адресою: м. Київ, вул. Ревуцького, буд. 5а.

За 2021 рік Товариством отримано дохід від надання даного приміщення в оренду в сумі **116 тис. грн.**, дебіторська заборгованість станом на 31.12.2021 р. складає **20 тис. грн.**

Послуги, надані дочірніми підприємствами АТ «СК «ІНГО» у 2021 році: АТ «СК «ІНГО Життя» послуг не надавало; ТОВ «Медичний центр «Наша родина» надано медичних послуг застрахованим особам згідно з умовами договорів страхування Товариства на суму **21 752 тис. грн.** Кредиторська заборгованість за наданими послугами станом на 31.12.2021 р. складає **717 тис. грн.**

Сума винагороди вищому управлінському персоналу, яка включена до складу адміністративних витрат, складає **23 174 тис. грн.**

Товариство на 31.12.2021 р. не має залишків дебіторської або кредиторської заборгованості в розрізі вищого управлінського персоналу та не проводило з вищим управлінським персоналом будь-які інші операції.

Внутрішня структура органів управління товариства

1. Загальні збори акціонерів

До складу цього органу входять акціонери, перелік яких визначається відповідно до виписки з рахунку в цінних паперах, складеної депозитарною установою, або реєстру власників іменних цінних паперів, складеного професійним учасником депозитарної системи України відповідно до вимог законодавства про депозитарну систему України.

2. Наглядова рада

Склад обраний відповідно до Протоколу № 65 позачергових Загальних зборів акціонерів від 16 жовтня 2020 р.:

- Чорний Олександр Володимирович;
- Петровський Костянтин Вікторович;
- Александров Артем Володимирович;

- Фоменко Андрій Васильович;
- Малиш Яна Миколаївна.

3. Правління

Склад обраний відповідно до Протоколу № 62 Загальних зборів акціонерів від 25 квітня 2019 р.:

- Гордієнко Ігор Миколайович;
- Шевченко Віктор Васильович;
- Колісецька Людмила Олександрівна;
- Мацак Олександр Миколайович;
- Воробйов Микола Олексійович.

4. Ревізійна комісія

Склад обраний відповідно до Протоколу № 65 позачергових Загальних зборів акціонерів від 16 жовтня 2020 р.:

- Зосімов Олексій Іванович;
- Морозова Олена Георгіївна.

За звітний рік склад Управління не змінювався.

2.20. ПОДІЇ ПІСЛЯ ЗВІТНОГО ПЕРІОДУ

24 лютого 2022 року у зв'язку з військовою агресією Російської Федерації проти України Указом Президента України № 64/2022 введено воєнний стан із 05 години 30 хвилин строком на 30 діб.

У зв'язку із введенням в Україні воєнного стану, тимчасово, на період дії правового режиму воєнного стану, можуть обмежуватися конституційні права і свободи людини і громадянина, передбачені Конституцією України, а саме:

- статтею 30 («Кожному гарантується недоторканність житла»);
- статтею 31 («Кожному гарантується таємниця листування, телефонних розмов, телеграфної та іншої кореспонденції»);
- статтею 32 («Ніхто не може зазнавати втручання в його особисте і сімейне життя, крім випадків, передбачених Конституцією України»);
- статтею 33 («Кожному, хто на законних підставах перебуває на території України, гарантується свобода пересування, вільний вибір місця проживання, право вільно залишати територію України, за винятком обмежень, які встановлюються законом»);
- статтею 34 («Кожному гарантується право на свободу думки і слова, на вільне вираження своїх поглядів і переконань»);
- статтею 38 («Громадяни мають право брати участь в управлінні державними справами, у всеукраїнському та місцевих референдумах, вільно обирати і бути обраними до органів державної влади та органів місцевого самоврядування»);
- статтею 39 («Громадяни мають право збиратися мирно, без зброї і проводити збори, мітинги, походи і демонстрації, про проведення яких завчасно сповіщаються органи виконавчої влади чи органи місцевого самоврядування»);
- статтею 41 («Кожен має право володіти, користуватися і розпоряджатися своєю власністю, результатами своєї інтелектуальної, творчої діяльності»);
- статтею 42 («Кожен має право на підприємницьку діяльність, яка не

заборонена законом»);
- статтею 43 («Кожен має право на працю, що включає можливість заробляти собі на життя працею, яку він вільно обирає або на яку вільно погоджується»);
- статтею 44 («Ті, хто працює, мають право на страйк для захисту своїх економічних і соціальних інтересів»);
- статтею 53 («Кожен має право на освіту»).

Також було введено тимчасові обмеження прав і законних інтересів юридичних осіб в межах та обсязі, що необхідні для забезпечення можливості запровадження та здійснення заходів правового режиму воєнного стану, які передбачені частиною першою статті 8 Закону України «Про правовий режим воєнного стану».

Девальвація української гривні

Станом на 22 березня 2022 року офіційний курс обміну валют, встановлений НБУ, становив 33,17 грн. за 1 євро, у порівнянні із 30,92 грн. за 1 євро станом на 31 грудня 2021 року і 29,00 грн. за 1 долар США у порівнянні із 27,28 грн. за 1 долар США станом на 31 грудня 2021 року.

На думку керівництва Товариства, непрогнозованість коливання гривні до долара США та євро продовжуватиме завдавати несуттєвого негативного впливу на операційну діяльність Товариства.

З огляду на те, що 24 лютого 2022 року Російська Федерація здійснила військове вторгнення на територію України, Товариство вимушене тимчасово скоротити обсяг надання послуг на термін військових дій. Оцінка подій після дати балансу відповідним чином буде проведена по закінченні воєнних дій. Товариство не має намірів припиняти діяльність у 2022 році.

Товариство не вносило коригування до фінансової звітності станом на 31.12.2021 р. з огляду на ці події. Ця фінансова звітність була затверджена до випуску правлінням Товариства 22 лютого 2022 року.

Голова Правління Гордієнко Ігор Миколайович _____
підпис

Головний бухгалтер Чекурда Ірина Володимирівна _____
підпис